

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 13, 1988

Nr. 178.

„LKB Kronika“, Nr. 76

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Pareiškimai ir protestai

TSKP CK Generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui

Nuorašai: Lietuvos vyskupams.
RRT Igaliojiniui P. Anilioniui.
Alytaus m. LDT vykdomajam komitetui

Kunigo Antano Gražulio,
II-jo Alytaus katalikų
parapijos vikaro,

Pareiškimas

(Tęsinys)

P. Anilionio išėjime rašoma, kad Šiluvos bažnyčioje kalbėjus be Raseinių vyk. k-to leidimo. Iš tikrųjų gi Religinis susivienijimų nuostatai reikalauja pranešti, o ne gauti leidimą.

Kadangi, kaip jau anksčiau minėta, maldos intencijos paskelbimas nėra joks kunigiškas veiksmas, tai tuo labiau jam nereikalingas rajono valdžios leidimas.

Kai dėl Raseinių rajono valdžios, tai savo fanatiška ateistinė elgsena ji jau seniai nutiekia tikinčiųjų prieš save ir valdžios proteguojamus ateistus. Pvz., 1986 m., vieną savaitę prieš didžiulius atlaides Šiluvoje, buvo uždrausta klebonui mons. Grauslio pakviestam pamokslininkui, Ervilko klebonui P. Meiliui, sakyti tuose atlaiduose pamokslus, šiais metais taip pat pasielgta su kitu atlaidams pakviestam pamokslininku — Lazdijų dekanu V. Jalinisku. Ateistai gali pasikviesti ateistinė paskaitai skaityti gabų, idomų lektorių, o tikin-

tiesiems Šiluvoje teleidžiama klausytis tik nespėjusių per savaitę pasiruošti aplinkinių kaimų parapijų kunigų pamokslų. Argi tai suderinama su tikinčiųjų ir ateistų lygiateisiškumo principu, įrašytu TSRS ir LTSR Konstitucijose?

Ar tokie valdžios pareigūnų ateistinio uolumo ekscesai gali sustiprinti tikinčiųjų pasitikėjimą tarybinės valdžios garantuojama sąžinės laisve? RRT igaliojiniui P. Anilionis, vietoj mėginęs šalinti tokio pobūdžio ekscesus, išėjimais, tokiais kaip man atsiųstas, juos skatina ir palaiko. Negi persitvarkymas taip ir nepalies RRT igaliojiniui P. Anilionio įstaigos darbo stiliaus?

Prašau Jus, Generalini Sekretoriau, nurodykite RRT igaliojiniui P. Anilioniui, kad atšauktų nepagrįstą išėjimą ir kad toliau stengtųsi švelninti įtampą, atsiradusią tarp tikinčių Lietuvos liaudies ir ateizmo propaguojančių tarybinės valdžios pareigūnų.
1987.X.10

Milijonai minų Afganistane

Washingtonas. Valstybės departamentas praneša, jog pagal paskutinius duomenis, Afganistano teritorijoje, arčiau prie Pakistano sienos, yra paslepta nuo 10 iki 16 milijonų minų, kas sutrukdys afganų pabėgėlių grįžimą iš Pakistano. Amerika prašo tarptautinės pagalbos aprūpinti pabėgėlius instrumentais, kuriais jie patys galėtų sunaikinti išdėstytas minas. Minas paslėpė sovietų ir afganų komunistų kariai. Jungtinių Tautų ekspertai sako, kad tos minos ten buvo slepiamos jau nuo 1984 metų. Dabar jos sudaro milžinišką problemą. Karo reikalų žinovai sako, kad jie nežino didesnio minų ploto pasauelyje, koks yra šitas. „Afganistanas yra tikras minų muziejus, kurios yra gamintos Italijoje, Pakistane, Kinijoje, Sovietų Sąjungoje ir Amerikoje“, sako Andreas Kohlschütter, Jungtinių Tautų ekspertas.

Prancūzija, Britanija, Norvegija, Italija ir Turkija pažadėjo padėti minų reikaluose. Pirmausia britai ir prancūzai praves kursą afganų pabėgėliams, įskaitant moteris ir vaikus, kaip atpažinti minas ir jų išvengti. Jie atvyks į Pakistaną ir afganų pabėgėlių stovyklose išmokys afganus. Kitas žingsnis, tai afganų apmokymas, kaip išmontuoti minas.

Deja, minos nesusprogo

Gynybos departamento pareigūnai lankėsi Pakistane, kad susipažintų su minų problema. Ir jie pareiškė, kad minų yra žymiai daugiau negu jų žvalgų pranešė. Minos Afganistane jau nužudė 25 tūkst. žmonių. Kiekvieną savaitę nuo minų žūsta 30-50 asmenų.

Sekr. George Shultzas minų reikalą iškėlė Sovietų užsienio reikalų ministeriui E. Shevardnadzei, bet jis atsakė, kad tai nesusidarys didelių problemų, kadangi minos pačios susprogsiančios po kelių dienų, bet tai buvo netiesa. Minos nesusprogo. Tos minos yra tokios rūšies, kurios gali laukti dešimtmečiais. Jos yra labai pavojingos, sako Valstybės departamentas. Britų ekspertai sako, jog Falklandų salose, nors praėjo 6 metai po karo, o minos tebėra nesusprogusios ir jie neranda būdų, kaip jas sunaikinti.

Amerikiečiai praneša, kad Afganistane yra dviejų rūšių minų. Vienos yra pagamintos sprogdinti tankams ir dideliems sunkvežimiams ir jos yra išdėstytos apie aerouostus, jėgaines ir kitus karinius įrengimus. Kitos yra paslėptos afganų laisvės kovotojų sunaikinimui laukuose, ūkiuose, kaimuose, pagal kelius ir takus. Daugelis minų yra iš plastikos ir jų su metaliniais įrankiais neįmanoma surasti.

— Šaulių apylinkėje pastatytas naujas 250 metrų aukščio televizijos bokštas ir kiti pastatai, kurie išdėstyti dvilikos hektarų plote. Tai galiausiai televizijos siųstuvas pavergetoje Lietuvoje. Taip pat čia veikia ultratrumpųjų bangų radijo siųstuvas su keturiomis programomis.

— Kaune numatyta atstatyti Vinco Grybo paminklą Vytai Didžiajam, paminklinius biustus Simonui Daukantui, Jonui Basanavičiui ir Vincui Kudirkai.

Popiežius Jonas Paulius II sutinkamas Harare aerouoste su marimbos garsais. Šalia Zimbabvės prezidentas Robert Mugabe.

Panaikino protokolus lenkams, bet ne Pabaltijo valstybėms

Washingtonas. — Kaip jau žinoma, Sovietų Sąjunga iki šiol teigia nerandanti 1939 metų rugpjūčio 23 d. sutarties, kurią Stalino — Hitlerio pavidimu pasirašė Ribbentropas ir Molotovs. Taigi, sovietai teigia neturį ir kalbamos sutarties slaptyjų protokolų tekstų. Redakcija gavo tą sutartį liečiančią medžiagą ir rusų kalba. 1941 m. liepos mėn. 30 d. Sovietų Sąjunga, susitarusi su lenkų egziline vyriausybe Londone, pareiškė panaikinti tas sutartis bei slaptyjų protokolų dalis, kurios lietė Lenkijos žemes.

Sovietų Sąjunga panaikindama net ir dalį su nacių Vokietija pasirašytų susitarimų, negalėjo neturėti jų pilno teksto. Juk neturint tekstų visumos, negalima būtų panaikinti jų dalies. Pažymėtina taip pat, kad jei sovietai laikė galimą panaikinti protokolų dalį, liečiančią Lenkijos žemes, tai tuo labiau būtų reikalinga ir teisinga panaikinti likusias slaptyjų protokolų dalis, kurios liečia bendrą nacių bei sovietų agresiją prieš suverenes, nepriklausomas Lietuvos, Latvijos bei Estijos valstybes.

Vienoje nepajėgiama susitarti

Viena. — Po trijų savaitių pertraukos Austrijos sostinėje Vienoje vėl susirinko Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos nariai, Helsinkio baigiamąjį aktą pasirašiusių 35-kių valstybių atstovai. Prieš tryliką metų Helsinkyje pasirašytuoju aktu visų Europos kraštų, išskyrus Albaniją ir Jungtinių Amerikos Valstybių bei Kanados atstovai

įsipareigojo reguliariai susitikti patikrinimui, kaip yra konkrečiai įgyvendinami Helsinkio konferencijos baigiamąjo akto skelbiami dėsni. Tokie susitikimai įvyko Belgrade 1977 m. Madride 1980, vėliau Stockholme, Otavoje, Budapešte ir Berne. Vienos susitikimo dalyviai posėdžiavo nuo 1986 m. lapkričio mėn. pradžios.

Negali susikalbėti

Vienos susitikimas turėtų artimiausiu laiku pasibaigti, jei jo dalyviai pajėgs susitarti dėl baigiamąjo dokumento teksto. Jau ilgai trunkančiose svarstybose tuo klausimu svarbiausiąją kliūtį sudaro tarp Rytų ir Vakarų kraštų esantis nesutarimai žmogaus teisių apsaugojimo plėtme. Šią problemą dabar dar labiau apsunkino vengrų mažumos teisių Rumunijoje apsaugojimo klausimas. Delegatai dabar sieks suredaguoti visiem priimtina baigiamąjo dokumento tekstą. Vienos susitikime dalyvauja ir Apasaltų Sosto delegacija, vadovaujama apaštalinio nuncijaus Austrijoje arkivyskupo Cecchini.

— Lazdijų rajono kraštotyrininkai prižiūri 1831 m. sukilimo veikėjos Emilijos Pliaterytės kapą Kapčiamiestyje. Jie taip pat restauravo Šlavantų apylinkėje, Akuočių kaime, esantį rūšį, kuriame 1863 m. sukilėliai slėpė ginklus.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio žinių pranešimu, respublikos vyriausybė ėmėsi žygių gražinti ir laisvę Bala Gauską, Viktorą Petkų, kun. Sigitą Tamkevičių ir Gintautą Iešmantą.

— Gedimino aikštėje pradėjo badauti P. Cidzikas ir A. Andreika susilaukė daug jėms pritariančių, kurie prisijungė prie badaujančių. Jie visi reikalauja, kad išleistų ir laisvę 11 politinių sąžinės kalinių.

— Kun. Sigitas Tamkevičius perkeltas į naują kalnimo vietą. Norintieji jam rašyti ar siųsti bandaroles, prašomi kreiptis šiuo adresu: Kun. Sigitas Tamkevičius, 63610 Tomskaya obl., Krivosheinsky raion, p-o Volodino, Pionerskaja 3, USSR.

— Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis praneša, jog Albertas Laurinčiukas jau nebe „Tiesos“ dienraščio redaktorius. Dienraštis nepatikrintas, bet kompetingais duomenimis, nustojes apie 40,000 skaitytojų. Iš kitų šaltinių dar nėra žinių.

— „Atgajos“ klubas kartu su Latvijos aplinkos apsaugos klubo rugsejo 3 d. vakare kvietė visus išeiti į Baltijos pakrantę, susiimti rankomis ir apjuosti jūrą, kad išgelbėtų Baltiją nuo mirimo. Iš Kauno IX forto automobilių vilkstinė pajudėjo į Šventąją. Klaidėdama rinkosi savo miesto pakrantėje, o kiti gyventojai Palangoje prie jūros. Latvijoje taip pat buvo susirinkę žmonės prie savo Baltijos jūros krantų. Pabaltijo respublikų žmonės tuo rankų susiėmimu reiškė protestą prieš jūros vandens užteršimą.

— Donelaičio jubiliejinės komisijos posėdis paminėti jo 275-ioms metinėms įvyko Vilniuje, kurį pravedė KP CK sekretorius L. Šepetys. Komisijos pirmininku yra Šepetys, o jo pavaduotojas poetas Just. Marcinkevičius.

— Vilniuje simfoninės muzikos koncertų pradžia pradėta rugsejo 9 d. su operiniu Verdi kūrinium „Requiem“, kurį atliko Kauno valstybinis choras, Lietuvos valstybinis televizijos ir radijo choras, solistai G. Apavičiūtė, I. Bogachova, V. Noreika, ir V. Daunoras. Šiam didžiuliam ansambliui dirigavo J. Domarkas.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Jonas Paulius II Afrikoje

Popiežius už moderuotas sankcijas

Harare. — Pradėdamas savo penkių Afrikos valstybių lankymą, popiežius Jonas Paulius II pasisakė pritarias ekonominių sankcijų pritaikymui Pietų Afrikoje, kurias dabar vėl svarsto Amerikos Kongresas. Jis pasakė, jog moraliai sankcijos yra priimtinos kaip paskutinė išeitis kovai prieš apartheidą.

Genčių žmonės pasitiko popiežių su ksilofono ir mušamųjų instrumentų garsais ir karo orkestrui grojant Vatikano himną, praneša Vatikano korespondentas Roberto Suro. Prezidentas Robert Mugabe sutiko popiežių, sakdamas: „Tegu Jūs čia buvimas būna vaisingas ir tegu Jūsų vizitas suteikia truputį svorio paspausti Pretorijos režimui, o mes visi norime, kad teisingumas būtų įvykdytas Afrikos žmonėms“.

Turi būti ieškoma sprendimo, kuris nėra primetamas žmonėms. Atstovų rūmai Amerikoje rugpjūčio 12 priėmė visišką prekybos embargo Pietų Afrikai. Atrodo, kad Senato respublikonai pasipriešins šiam įstatymui. Čia reikia prisiminti, jog popiežius kritikavo sankcijas Lenkijai, kai lenkų komunistinė vyriausybė 1981 m. paskelbė išimties stovį. Popiežius tada sakė, kad žmonės daugiau nukentės, negu valdžia.

Priėmė Pietų Afrikos delegatus

Bet popiežius iš paruošto teksto aerouoste viešai kalbėdamas buvo labiau moderuotas negu iš Romos skrisdamas lektuve su žurnalistais.

Vakare su sitikęs specialiaje pasitarime su Pietų Afrikos delegatais, popiežius kalbėjo, jog „Apartheido klausimas, kaip socialinė, ekonominė ir politinė diskriminacijos sistema, reikalauja Jūsų kaip mokytojų ir dvasinių vadovų nuspręsti pasipriešinimo būdą neteisėbei ir patarti tos politikos pakaitalą, kuris būtų pagrįstas tiesa ir meile“.

Vilniaus-Madisono ryšiai ir Lietuvos okupacija

Vilnius. — Lietuvos KP aparatas tebesistengia sugiminiuoti Vilnių su Madisono miestu. Eltos pranešimu, birželio mėnesį Madisone lankėsi delegacija, vadovaujama Vilniaus vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojo Algirdo Motulo, kuris savo išpuždžiais pasidalino su „Gimtuju Kraštu“ (liepos 28 — rugpjūčio 3) ir „Tiesa“ (liepos 29). Išręskėjo, kad aparatikai pakeitė savo melodiją. Kai Madisono burmistras pareiškė, kad „negausi Madisono lietuvių bendruomenę yra prieš ryšius su Vilniumi, nes tuo pačiu atsisieit pripažįstama Lietuvos „okupacija“, Motulas atsakė: „Žmonės, nepainiokime miestų bendravimo su valstybių bendradarbiavimo“. Su tuo vėliau sutikęs ir burmistras, kuris abejojo, ar būtini tuo klausimu oficialūs susitarimai. Madisono taryba pasižadėjusi iki metų galo parengti bendradarbiavimo tarp Vilniaus ir Madisono programą. Kitamet Vilniuje laukiama Madisono burmistro, kuris pasirašys sutartį.

Inž. Algirdo Čaplėno vadovaujamas ALTos skyrius Madisone, Wisconsin, jau dveji metai energingai priešinasi Vilniaus-Madison „susigiminiavimui“ pagal sovietinį šablona.

KALENDORIUS

Rugsejo 13 d.: Jonas Aukšburnis, Vilfreda, Birmantas, Barvydė, Eugenija, Linda, Eulogijus.

Rugsejo 14 d.: Šv. Kryžiaus išaukštinimas. Maternas, Notburga, Asta, Eisvinas, Margiris, Krescencijus.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:27, leidžiasi 6:06. Temperatūra dieną 69 l., naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

RELIGIJA – PALYDOVĖ PILNON SVEIKATON

Jėzus dėl to vadinamas Didžiuoju Gydytoju, kad jis savo pavyzdžiu, visu savo gyvenimu tai patvirtino: gyde, pagyde negaluojančiųjų kūną, protą ir sielą.

Evangeliška tiesa

Santrauka kun. Hanso Dumpio, Tėviškės Ev. Liuteronų parapijos klebono minčių, liečiančių kūno, proto ir dvasios sveikatingumą.

Šiandien, kada geriau suprantame sąryšį tarp psichinio ir kūniško gydymo, mes jau pradame įsisąmoninti gydančių santykį tarp kūniškos ir dvasinės sveikatos. Pranešimas iš Britų Medicinos Sąjungos prieš kelis metus buvo parašytas: „Nė vienas kūno audinys nėra visiškai atskirtas nuo dvasios įtakos“.

Iš garsiosios Mayo klinikos ateina pranešimas, kad mediciniškai instrumentais ir gydymu jie gali pagelbėti tik maždaug 25 procentams sergančiųjų, kurie ten ateina. Gi likusiems 75% jie nežino, ką daryti, nes šie perduoda savo sielos ir proto ligas kūnui.

Žymus gydytojas rašo: „Savo praktikoje per 70 metų esu girdęs tūkstančius visokių profesijų pacientų. Nesutikau nė vieno paciento antroje gyvenimo pusėje (35 su viršum metų), kurio problema galų gale nebuvo susijusi su religiniu gyvenimo pagrindu. Kiekvienas iš jų susirgo todėl, kad jis buvo praradęs tai, ką kiekviena tikyba duoda savo pasekėjams“. Taip čia kalba ne kunigas, o medicinos daktaras-gydytojas.

Kai žmogus nori sirgti

Pasiklauskime, ar iš tikrųjų norime būti sveiki, visiškai sveiki, kūnu, protu ir dvasia. Nors ir sakome, kad norim, daugelis savo širdies gėlmėse iš tikrųjų nenori būti išgydomi. Dažnai mėgstame prisirišti prie ligos, nes tai mums duoda pasiteisinimą išvengti pakeitimo ir nepriimti atsakomybės už savo ligą.

Nors ir atrodytų neįtikima, bet liga iš tikrųjų gali pasidaryti žmogui paguoda, nes yra daug daugiau ir rizikingiau pagalvoti, kaip jaustumės būdami sveiki ir kokių pasikeitimų tai iš mūsų reikalauja: pavyzdžiui, drąsiai pažūrėti į mūsų nesveikus papročius ir gyvenimo būdus ir juos pakeisti, ar susitikti su mūsų artimu ir susitaikyti su juo; ar, pavyzdžiui, sugrįžti prie Dievo su atgaila. Visiškai sveikata to iš mūsų reikalauja.

Mūsų pasitikėjimas Kristumi yra gyvas ir dinamiškas sveikatos šaltinis. Tikėjimas ir pamaldos, išpažintis ir atleidimas, malda ir Šv. Vakarienė yra tokie pat svarbūs visiškai žmogaus sveikatai, kaip ir mediciniškas gydymas. Tik mes naujokims Dievo duodamomis mums dovanomis. Leiskimės būti išgydomi: išgyjimas įvyksta tada, kada mes esame pasirengę gėrį pasisavinti, kada Kristaus dvasią įsileidžiame savon širdin, nes ji padaro mus visiškai sveikus: kūniškai ir dvasiškai sveikus.

Atsiminkime, kad šaknis žodžio „išganymas“ biblijoje taip pat reiškia visuotiną žmogaus sveikata („wholeness“). Būti išganytu reiškia būti visiškai sveiku.

Šio skyriaus priedas

Kai netoliese Chicagos esančioje ligoninėje dirbantysis (kūno sveikas) ir pajėgiu gydytoju laikomas (sveiko proto) kirviu sukapojo savo žmoną ir vonioje prigrūdė savo dukrelę, asmenybę sunegalavęs, jis specializuojasi ir buvo tokiu rasta; didelio nusiminimo-depresijos apimtas, nepajėgiu teisman stoti. Išleina, kad tas žmogžudys papildė sveiko proto, stipraus kūno, bet sunegalavusios asmenybės (nusiteikimu, būdo, emocijų) savininkas, mokytas žmogus, gydytojas. Jis kitus sėkmingai gyde to, kol pats asmenybę sunegalavo.

Mat, taip sunegalavusysis nepajėgia naudotis turimu sveiku protu. Šią tiesą visi labai gerai išidėmė. Bepigu būtų, kad sveikas protas pajėgtų sukontroliuoti įvairiai sunegalavusią asmenybę. Deja, taip nėra. Dėl tokio sunegalavimo asmenybė žmonia turi visas lytines (įskaitant AIDS) ligas, dažnas širdies atakas, neretus plaučių išsiplėtimus, kojų nepavilkinimus, barnius, lietuviškas nesantaikas, baudžias, vergijas, tautų pavergimus ir nesuskaitomą eilę kitokių žmonių plakančių blogybų.

Panašiai kasdien atsitinka ir netoliese mūsų, kai žmonės savijudžiais ar netiesioginiais žmogžudžiais tampa rūkymais, riebiai ir cholesteroliu gausiai persivalgydami, apsisvaigindami, tingiai judėdami, dėl menkniekio nerimaudami, teisingus saviškius apkalbomis apleidami – juos niekindami, jiems pavydėdami, jų geras darbus nuneigdami ir dar eilių eilėmis kitaip savo pilnutinės (kūno, proto ir asmenybės) sveikatos nebedami, ją pagreitintai ardydami.

Taip besielgiant yra daromas ano žmogžudžio-gydytojo darbas. Čia tik palengviau artinama plaučių, širdies, kepenų, smegenų, kojų ir kitų kūno dalių perkankstys mirtis. Ir kas blogiausia, kad dėl tokio blogio kaltinama kas nors kitas, tik ne pats

Tik Kūrėjo nuostatų prisilaikymas: iš šeimyninio gyvenimo neįsiskyrdamas žmogus išvengia mirtinos AIDS ligos ir kitų negerovių. Nėra jokio pakaitalo tiems nuostatom, todėl jų neįmanoma, visos kitos priemonės yra tik kova su vėjo malūnais. Čia 25 metų AIDS ligonio stemplės skerspjūvis: kūnas netekęs atsparumo neatšigina nuo į mieles panašaus baltos grybelio (monilia vadinamo): jis veisiasi ypač stemplėje, sudaro tarsi sniego pūsnis – siaurina stemplės spindį ir sunkina maisto nurijimą, kai tik maža dalis stemplės spindžio lieka neužimta.

Nuotrauka čia rašančiojo

Kun. Hansas Dumpys, Tėviškės ev. liuteronų parapijos klebonas, ragina visus taip gyventi ir veikti, kad greičiau ir gausiau gautų pilnesnės sveikatos.

Nuotr. Palmiros Lampsatienės

save žudantysis. Todėl ir pasitaismo iš tokio savais elgesiais savęs į niekus vertimo nematyti.

O toks pasitaikymas pasirodė labai greitai, jei pajėgtume, ar bent stengtumės elgtis kaip Dievas prisakė: jei intume reikiama rengti tėvus naujos gyvybės pradėjimui. Toks rengimas yra ne kas kitas kaip tik tinkamas gamtos nuostatų pildymas. Dabar žmonija nepriimaiko Tvėrėjo jai duotų nurodymų.

Asmenybės sveikata neatėina savaime

Mums visiems privalu stengtis įsigyti asmenybės sveikatą. Štai kaip. Jaunus tėvus reikia parengti sveikam naujos gyvybės pradėjimui (jie, pvz., neturi būti nuodais persunkę, blogai mitę ar padan-gėmis beskraudę), jos išnešojimui, pagimindymui, o po to, gimusios jos iki subrendimo trejų metų sveiku visų suaugusiųjų elgesiu tvarkymas. Į tokį sveiką tvarkymą įeina sveikas maistas, nuolatinis proto lavinimas ir suaugusiųjų pavyzdžio bei aplinkos tinkamumas: reikiamas asmenybės ugdymas.

O jei tokią gyvybę dar ir šių dienų tikru mokslu apšarvuosime, tai ir turėsime ant šios žemės rojų: Tvėrėjo ir žmogų gerbianti, visų mūsų ir savo tarpą ateinanti, laukiamą asmenį. Tokio asmens atėjimo laukdami, mes irgi turime neapsileisti savame kieme: privalome savus nusiteikimus švesti.

Čia išryškėja svarbus dalykas: netvarkingai asmenybė pirmiau reikia susitvarkyti, tik tada ją pajėgs ruošti religija, mokslas, tautybė bei kitos teigiamos pajėgos. Jos nesusi-tvarkant, net gražiausi ar naudingiausi patarimai tėra tik žirnių bėrimas į sieną. Iš to išauga visi tie nepaklusnumai gydytojams, tėvams, dvasiškams, mokytojams, kaimynams ir visiems kitiems tik gero savo artimui trokštantiesiems.

Todėl visi turime pereiti nuo vien pamokslavimo prie reikiamų darbų atlikimo: turime vienas kitam padėti asmenybę tvarkyti. Tas darbas sunkus, bet būtinas mūsų visų išlikimui. Mat, nebūdami pilnai (minėtai trejų metų) sveiki, negalime reikiamai tarnauti nei Tvėrėjui, nei savo artimui. Mes privalome nuolat dirbti, kad išgytume pilną sveikatą: kūno, proto ir asmenybės darną. Trūkstant nors vieno iš to trejų būna trūkumas ir žmogaus sveikatoje: tik ant trijų (ne dviejų) kojų gali sveikata mumyse laikytis.

Asmenybės nesveikata šuliais artina žmogui nelaimę

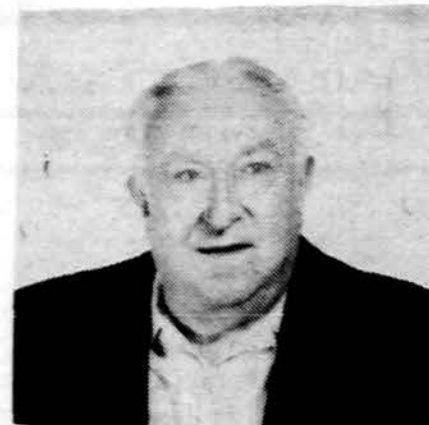
Religiškai kalbant dvasinė (mediciniškai tariant, asmenybės, nusiteikimu, būdo) nesveikata šuliais artina kiekvieno, kad ir proto ir kūno sveiko žmogaus pražūtį. Mat, tik asmenybė sveikas žmogus, ne vien kūnu ar protu stiprus, yra visai sveikas. Tokį sveika-

45 M. KRISTAUS VYNUOGYNE

Kun. Juozas Augūnas, MIC, Šv. Kazimiero Racine, Wis., parapijos klebonas, gimė 1914 m. sausio 17 d., Worcester, Mass. Jo tėvai Silvestras ir Elzbieta Augūnai priklausė Šv. Kazimiero parapijai, todėl ten Juozukas baigė Šv. Kazimiero parapijos mokyklą. Toliau mokslą tęsė marijonų Marianopolio paruošiamosios mokykloje. Matyt marijonų mokykla padarė didelę dvasinę įtaką jaunuoliui, ir jis apsisprendė tapti kunigu vienuoliu, pasirinkdamas savo auklėtojus marijonus.

Po studijų Marian Hills seminarijoje, Clarendon Hills, Ill., J. Augūnas buvo vyskupo William O'Brien, Hartford, Conn., pašventintas kunigu Marianopolio koplyčioje, Thompson, Conn. Šventinime dalyvavo abu jo tėvai ir sesuo, kuri yra vienuolė kazimierietė ir dirba Šv. Kryžiaus ligoninės personalu Chicagoje. Abu kun. Juozo gimdytojai jau yra mirę.

Savo ilgą kunigystės darbą jubilijatas pradėjo Aušros Vartų parapijoje Chicagoje 1943-46. Iš ten buvo paskirtas į Šv. Petro parapiją Kenosha, Wis., ir kartu aptarnavo Šv. Kazimiero filiją Racine, Wis., 1946-50. 1950-57 darbavosi Šv. Jurgio parapijoje, Niagara Falls, N.Y. 1957 grįžo kaip klebonas į Šv. Petro parapiją, kur užbaigė mokėti parapijos skolas. Tuo metu Šv. Kazimiero filija Racine buvo jau pakelta į parapiją ir turėjo savo kleboną.

Kun. Juozas Augūnas, MIC

Ilgiausiai pastoracinį darbą dirbo Šv. Gabrieliaus parapijoje Milwaukee, Wis. 1960-81. Čia buvo iškilmingai atšvestas jo kunigystės sidabrinis jubiliejus.

Savo kunigystės 45 metų sukaktuvių proga kun. Augūnas atlikė pamaldas Šv. Kazimiero bažnyčioje, Racine, Wis., kur dabar jis klebonauja, 1988 m. rugpjūčio 7 d. Celebrantą po pamaldų pasveikino Šv. Kazimiero parapijos choras ir parapičiai. Buvo sugiedota ilgiausių metų ir iteikta dovanėlė.

Kun. Juozas arba, kaip amerikiečiai mėgsta jį vadinti, Father Jerry, visada gerame ūpe, nuširdus patarėjas ir rūpestingas ganytojas. Jis tą Jerry pravarde išigijo būdamas klieriku.

Gerbiama jubiliatui linkime geriausios sveikatos, visokeriopos sėkmės ir ištvėrmės toliau dirbti Kristaus vynuogyne.

Jurgis Milas

MŪSŲ KOLONIJOS

Cincinnati, OH

ĮSRINKTA NAUJA BENDRUOMENĖS VALDYBA

Rugsėjo 4 d., įvyko Cincinnati ir apylinkės lietuvių susirinkimas – piknikas Birutės Flynn gyvenvietėje. Susirinkime pranešimą padarė prof. dr. Vytautas Bieliauskas, ligi šiol buvęs šios Bendruomenės pirmininkas. Buvo taip pat pasitarta dėl JAV krašto Bendruomenės tarybos būsimos suvažiavimo ir dėl JAV Bendruomenės valdybos rinkimų. Prof. dr. Bieliauskas, kuris buvo Toronto įsrinktas PLB valdybos pirmininku, pranešė, kad jis vietinei Bendruomenei dėl laiko stokos toliau vadovauti negalės. Šia proga jis pravedė naujos valdybos rinkimus, kuriuose buvo įsrinkta nauja Cincinnati LB valdyba šios sudėties: pirmininku – inž. Jonas Matulaitis, sekretore Marytė Fedyk ir išdinku H. Žibas. Naujasis pirmininkas Matulaitis pranešė, kad jis kitą susirinkimą šauks apie lap kriočio vidurį. Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavašinti šeiminkų Birutės ir John Flynn lietuviškais valgiais.

– J.V.

Religijos nauda

Viena priemonė, praktikuojama išmintingų žmonių ir skatinanti žmones tiesiu keliu eiti yra religija. Tik ji turi būti asmenybė ir protu sveiką asmenų propaguojama, nes tik tada ji yra gydomoji priemonė. Ne religija yra skirtinga, bet ją propaguojančių žmonių nusiteikimai nėra vienodi. Už tai, jei norime iš religijos susilaukti gydomosios naudos, ji turi būti praktikuojama bent minimaliai asmenybėje subrendusiųjų, nes kitaip ji gali išvirsti žmogaus nelaimės priežastimi.

Džiugu, kad savo tarpe turime pavyzdinę dvasišką, tarp tokių daugelio kitų, koks yra Tėviškės Ev. Liuteronų parapijos klebonas kun. Hansas Dumpys. Jo nusiteikimai religinėje srityje eina ranka rankon su mediciniškaisiais. Tai gera, visiems nauda nešanti darna. Sėkmės jam, nešant mums pilno sveikatumo supratimą, kaip dabar ir dabartinė medicina supranta.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

PALIKTI AUTOMOBILIAI

Chicagos miesto gatvėse šiemet jau buvo palikta 54,000 automobilių. Pernai metais buvo 50,975. Miestui susidaro sunkumų nuo jų apsiavalyti. Apskaiciuojama, kad šiuo metu miesto gatvėse tebėra 8,000 paliktų automobilių, nors daug jų nuvežta. Vieno automobilio nuvežimas miestui kainuoja apie 112 dol.

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) ir vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm. antr. ketv. penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtimų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Pirm. antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“

2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889

Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos

2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100

11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Kaip buvo sunaikintas

LIETUVOS KAIMAS

Lietuvos okupantai naikino ne vien mūsų žmones (žudymai, deportacijos), bet sudarė ir patį Lietuvos žemės vaizdą – gamtovaizdį, sulýgino žemės paviršių, nuleido daugelį ežerų, ežerėlių, upelių, iškirto miškelius, nukasė kalnelius, išrovė sodybų medžius, sugriovė ir pačias sodybas. Mat maskviniai ekonomistai apskaičiavo, kad, panaikinus vienkiemius, liks apie 58,000 hektarų „laisvų žemių“, kurios, išvairius jų savininkus, duos „didžiųjų“ ir vis alkanam „broliui“ apie 50,000 tonų mėsos (gyvojo svorio) arba 300,000 tonų pieno. Šį projektą baigia vykdyti „melioracija“, kurioje dirba 40,000 darbuotojų, tūkstančiai traktorių, buldozerių ir kitos technikos. Melioracija – tai Lietuvos žemės genocidas, baigias naikinti sodybas. Stalinas nusprendė šimtmečiais kurtas ir išaugusias gražiasias valstiečių sodybas išnaikinti kolchozų kūrmo pagrindu.

Apie sodybų naikinimą mūsų literatūroje, tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje, tik apgraibomis užsiminta. Ir tik dabar „atvirumo“ laike okup. Lietuvos spauda pradėjo šį reikalą atvira kelti. Laikraščiuose atsirado šiuo reikalu rašinių, atsiminimų, o melioracijos inžinierius, Stasys Padalevičius, dirbęs prie sodybų naikinimo, savo foto aparatu įamžino sodybų griovimo momentus ir Kaune suruošė šurpią sodybų naikinimo parodą, pateikdamas arti 100 dokumentinių nuotraukų.

„Melioracijos“ metu buvo sunaikintos ir daugelio žymių Lietuvos žmonių gimtosios sodybos. Taip išleidžiant poeto Jono Aisčio – Aleksandravičiaus raštų tomelį, buvo prisiminta jo gimtoji sodyba, imta ieškoti jos pėdsakų, pagal poeto eilėraštį „Augo sode serbenta / Ašarinėm kekėm“... Ir štai vienas ieškojų – Vyt. Girdzijauskas, rašytojas, kelių knygų autorius (gim. 1930 m.) rašo: „Nerandom serbentos, nerandom žydinių vyšnių, tik dilgėles, kiekis ir pelynas. Kapojom juos su dalgėmis, rovim su šaknimis ir vežėm su traktoriais visokiąsias šlamštą iš Aleksandravičių sodybos tą vėjutą vidurvasario dieną“.

„Pergalės“ žurnale (Nr. 6, 1988) rašytojas Eugenijus Ignatavičius (gim. 1935 m.) paskelbė labai jautrų rašinį „Apie vienerių giesmę, žmogų ir progresą“. Jis čia sprendžia Lietuvai labai opią problemą: „Kodėl ištūstę kaimas, kodėl jame nenori likti jaunimas, o ūkiai be studentų ir moksleivių pagalbos nenuima derliaus, kodėl valstybė, turinti bene didžiausius juodžemio bei dirbamos žemės plotus pasaulyje, milijonus tonų grūdų kasmet priversta pirkti iš užsienio? Kas atsitiko? Del to esą kalta kolektyvizacija: „Ar žmogus gali pamilti 10,000 ha ūkio žemę taip, kai mažą savo sklypelį, ūkio farmą – kaip nuosavą karvutę? Žmonija, tėvyne, tauta – kaip savo šeimą ar moterį, vaikus?... Kaip paaiškinti, kad valstietis, šimtmečiais dievinęs žemę ir laikęs ją vieningu savo gyvenimo pamatu, jos atsisakė prie keletą parų? Net pats parašė pareiškimą ir šypodamasis nuvedė į bendrą tvartą gyvulius, nugabeno padargus, atsisakė ištikimosios žemės, nugriovė savo sodybą? Negirdėtas, net išminties knygoje neaprašytas atsivertimo stebuklas“. Toliau jis nurodo, kad daugelis lietuvių vykdavo uždarbiauti į Pensylvanijos anglių kasyklas, Amazonės džiungles, kavos bei sriubos plantacijas, kad už sunkiai

Nūdien Lietuvos kaimas pagristai skundžiasi labai sumažėjusiu žmonių skaičiumi, darbo jėgos stoka. Vel E. Girdzijauskas: „Mūsų kaimo nykimas – tai ne vien ūmus žmonių perkėlimas į miestą. Iš žemės apdirbimo technizacija, bet ir nacionalinių tradicijų netektis, dvasinių lobių išplėša, susvetimėjimas ir mūsų pačių šaknų pažeidimas. Pilnavertiui žmogui ne vis vien, kur jo tėvyne, namai, kas jis, iš kur ir dėl ko, kokie jo išskirtiniai bruožai...“

Todėl visai natūralu, kad kiekvienas žmogus, kol gyvas, norėtų turėti tuos konkrečius relikvius, sielos namus, kurie neįvertinami jokiais materialiais metais. Šio jausmo gėdintis turbūt neverta“.

Jurbarko rajono sovchozo direktorius pasakė: „Jei nebūtume taip skubėję griauti vienkiemius, šiandien savo ūkyje turėčiau dvigubai daugiau žmonių. Visus darbus nusidirbtumėm be pašalinių paramos. O kiek būtų priauginta gyvulių, kiek valstybei parduota mėsos, pieno, kiaušinių! Daugelis kaimiečių nepanoro keltis į grupinę gyvenvietę. Nugriovus sodybas jie išvyko į miestą pas vaikus, statėsi namelį rajono centre, statėsi trečią ar ketvirtą kartą savo gyvenimui! Jie pavargę nuo savo gyvenimo tvarkos nepastovumo“.

Rašytojas geru žodžiu mini senuosius vienkiemius: „Ten, vieniemiuose, pirmiausia buvo erdvė, tokia būtina kaimiečio būsenai... Tačiau ištisos gyvenvietės paliktos nykiai egzistuoti“.

Dėl kolchozų steigimo ir kitų priežasčių Lietuvos gyventojų prieauglis beveik sustojo... Esą tėvai turi sunkiai ir ilgai dirbti fermose, fabrikuose. Vaikai atiduodami į darželius. Juos tėvai, rašytojo žodžiais, „pamato tik sekmdieniais, tokios šeimininės laimės jiems gana. Abejotina šių vaikų ir tėvų laimė. Abejotini tampa ir tokie namai, vaikų auklėjimas bei pats žmogus. Ar ne dėl to paties staiga, o ne nuoseklaus kaimiečių persikėlimo į miestus susiklostė ir kritiška gyventojų prieauglio padėtis? Juk mūsų tauta stovi ant išnykimo ribos“.

Autorius rašinį baigia žodžiais: „Jeigu mes lygiai taip pat užtersime vandenį, orą ir atmosferą, taip pat išnaikinsime miškus, gyvūniją, mūsų poetai taip pat dainuos apie pavasarius, be lakštingalos ir versio giesmės“, būsim veltui gyvenę ir tikejęsi įgyvendinti užsibrėžtus siekimus. Niekur ir niekada žmogus nebuvo ir nebus sotas vien duona“.

b. kv.

SUKAKTUVINIS KOMP. GIEDROS GUDAUSKIENĖS KŪRINIŲ KONCERTAS

RŪTA KLEVA
VIDŽIŪNIENĖ

Po tiek daug politinių įvykių, Kultūros kongreso, šokių šventės, seimų ir suvažiavimų aprašymų, malonu vėl nukreipti dėmesį į savo vietovės vykstančių kūrybinių pastangų vaisius. Vieną tokią gana tylią mus užklupusį malonumą turėsime LB Santa Monica ir West Los Angeles aplinkinių ruošiamame komp. Giedros Gudauskienės koncerte, kurį suorganizavo šių aplinkinių pirmininkė energingoji Stasė Korienė. Šiuo koncertu bus norima supažindinti vietos publiką su naujai išleidžiamą kompozitorės muzikos kasete, o data supuola su šios muzikės 65 gimtadieniu.

Giedros Gudauskienės asmenybė nuostabiai šviesi. Ji neturi savyje niūrumo ir net tamsiausiose gyvenimo valandose suvaidina vilties kibirkštį ir saulėtą šypseną greitai sugrįžta į jos veidą. Kartą ji pastebėjo, kad galvojanti garsais. Tad ir nenuostabu, kad taip galvojęs jos muzika ne gramzdina į melancholiją, o pabrėžia gyvenimo džiaugsmą.

Komp. Gudauskienė myli gyvenimą, myli žmones. Todėl ir jos muzika nekuriama akademijai, ji kuriama žiūrint iš socialinio taško, – žmonėms. Yra geras pasakys, kad „nėra teatro be publikos ir nėra koncerto be klausytojų“. Ne kiekvienas klausytojas rūpinasi, pagal kokio senumo formulę buvo rašytas jos tango, – lyg formulės naujumas jau ir reikėtų pasiekti! Klausytojas nori būti emociškai paliestas kūrinio melodijos, jis turi norėti ją girdėti ir girdėti.

Dabar šiek tiek apie komp. G. Gudauskienės gyvenimą. Nuo 10 iki 17 metų amžiaus ji studijavo Kauno valst. konservatorijoje, L. Dauguvietytės-Malko fortepijono klasiėje. Nuo jaunystės mėgo improvizuoti. Vokiečių okup. valdžiai uždarius konservatoriją, pradėjo dirbti kaip akompaniatorė, tuo pat metu imdama dainavimo pamokas pas N. Karnavičienę. Pasitraukus į Vakarus, vėl tęsė darbą kaip akompaniatorė išraiškos šokiui Vokietijoje ir Amerikoje. Atvykus į Chicago, 1951 metais baigė kompozicijos ir muzikologijos klasę Rooseveltto universitete. Pirmoji jos sukomponuota ir įgauta iš plokštelę daina buvo „Vieš-

paties pasaulis“, žodž. B. Brazdžionio, įdainuota V. Jonuškaitės-Zaunienės.

Kompozitorės kūrybą galima skirti į du etapus. 1946-61 m. Chicagoje sukurta muzika pasižymi modernia harmonija, tautinio ilgesio tematika, tačiau visada dar aiškia muzikine forma. Čia parašė eilę solo dainų, fortepijonui muzikos, ir vaikams vaidinimui „Gyvylių Teismas“ (Alės Rūtos), Skaitė dar paskaitų, dirbo Margutyje reguliariose programose Pelkių žiburėlyje. Pasakodama apie savo kūrybą fortepijonui ji pastebėjo, kad negana fondui rūpintis dainelėmis pradžios mokykloms, bet reiktų pagalvoti ir apie jaunosios kartos pianistus, nes tie yra priversti skambinti, ką gauna, groja tai, kas pianistiškai ir neperdaug moderniai parašyta. O gal tokie, kaip pianistas Bakšys, nėra net girdėję apie Muzikos archyvą?

Tada, dar Chicagoje, yra rašyta sonata ir varijacijos Pasvareyk Antela, kurios buvo atliktos Šviesos-Santaros koncerte ir Šv. Kazimiero akademijoje, kai varijacijas mokyti. A. Valeišaitė panaudojo išraiškos šokiui.

Visa kita rašyta jau Los Angeles, nuo 1961 metų. Impresijos buvo sukurtos užprašant D. Razytytei ir Skiriūtei, ruošiant Jaunimo ansamblio modernių šokių grupę pasirodymui Sheraton viešbutyje. Koncertinis tanas irgi turėjo savo pradžią Šv. Kazimiero parapijai pirkus naują pianiną, ir buvo premijuotas populiarios muzikos konkurse.

Kalifornijoje jos kūryba tampa daug įvairesnė, Lietuviška suita dviejų želistams, suita elektrinei gitarai, xilofonui su fortepijonu, impresijos fortepijonui su mušamaisiais, visa eilė dainų moterų chorui, jaunimo chorui.

Didelis šių dabar taip populiarių kompozicijų nuopelnas skirtinas ir pianistei Raimondai Apeikytei, su kuria išsivystė išraiškos šokiui Vokietijoje ir Amerikoje. Atvykus į Chicago, 1951 metais baigė kompozicijos ir muzikologijos klasę Rooseveltto universitete. Pirmoji jos sukomponuota ir įgauta iš plokštelę daina buvo „Vieš-

tuojant Kanadoje ir Pietų Amerikoje. Visi žinom Raimondos polinkį į romantiką, tad buvo kreipiamas dėmesys į jos pageidavimus ruošiant jai romantiško stiliaus koncertinę programą. Jai dedikuotas ir koncertinis tango. Šiose kompozicijose jaučiamas puikus kompozicijos ir fortepiono technikos žinojimas.

Plačiau visuomenei kompozitorė yra daugiausia žinoma iš jos dainų: nuo lengviausių mūsų mažiesiems bei jaunimui iki sunkiausių, sukurkų mūsų pasižymėjusiai solistei G. Čapkauskienei. Jai dedikuotos keturios dainos yra išleistos atskiru leidiniu.

Pažymėtina, kad yra nemažai išleista publikos mėgiamų dainų pokyliams, jų didelis skaičius yra įgauta ir plokšteles Amerikoje, Kanadoje ir dabar Europoje.

Galiausiai paminėtina operetė Aldona. Koncerte išgirsime ir keletą dainų iš šios lietuviška tematika parašytos operetės. Ją jau seniai buvo numatyta parodyti mūsų scenoje, bet planai nusikėlė ateitin dėl netikėtos komp. Gudauskienės sūnaus mirties. Reikėjo laiko, reikėjo daug jėgų giliai atsidusti, nusišluostyti ašaras ir paskandinti savo motinišką skausmą muzikos garsuose.

Dar tenka paminėti dainas poetų B. Brazdžionio, Aisčio, Andreikaus, Julijos Švabaitės, Alės Rūtos, Gražinos Tulauskaitės žodžiams. Jas dažniausiai atlikdavo solistės Birutė Vizgirdienė ir Stasė Pautienienė.

Komp. G. Gudauskienės įnašas į lietuvišką muzikinę literatūrą yra ne tik didelis skaičius kūrinių vokalių ir fortepijonui, bet ir naujų įvedimas, kaip, pavyzdžiui, folkloro, patarlių panaudojimas. Taipgi liaudies dainų pritaikymas koloratūrai, sopranui, varijacijų formoj (Apynelis) ar išauginant į „meno“ dainą (Kregždutė). Ji yra pirmoji lietuviškos moteris sukompanavusi ir išleidusi tiek kūrinių fortepijonui, išleidusi jų kasete. Yra turėjusi keturis savo kompozicijų koncertus, šis bus penktasis. Labai stengėsi supažindinti amerikiečių publiką su lietuvių muzika per radijo programas, koncertus, gaidas universitete, tardama

Kompozitorė Giedra Gudauskienė

žodį apie lietuvių kompozitorius.

Giedra Gudauskienė nebuvo muzikė – užsidarėlė. Paminėtina jos visuomeninė veikla, ypač kai atsikėlė į Los Angeles ir pradėjo dirbti su jaunimu. Parašė eilę dainų vaikams ir pagal Vyte Nemunelį muzikinį vaidinimą „Meškiukas Rudnosiuokas“. Eilę metų padėjo Spindulio jaunimo ansamblui (vad. O. Razutienė), paruošdama akompanimentus, harmonizuo-dama dainas. Yra įdainuota šio ansamblio visa G. Gudauskienės dainų plokštelė. S. Monikos ir West Los Angeles LB-nė išleido jos dainas vaikams „Norėčiau skristi“, pati autorė išleido „Meškiuką Rudnosiuoką“ ir mūsų liaudies dainas anglų kalba, vertė Vita Kevalaitienė, kuri taip pat parengdavo ištraukų iš įvairių operėčių vertimus į lietuvių kalbą. Pagal P. Lamberto žodžius buvo išleista populiarių dainų ciklas „Metų laikai“, išleido M. Lemberdienė ir L. Mažeikienė su savo suorganizuotu vienetu Baltijos Vėjai. Keletą kartų lankėsi San Francisco Liet. Bendruomenės kviečiama. Operėčių tekstų vertimas – didelis darbas. Ačiū Vitai Kevalaitienei už Žaviąją Dainą, Linksmają Našlę, Pietų Vandenyne ir Keliaujame, kuriuos parodėme įvairiose programose, kai buvo pageidaujamos populiarios dainos.

GYVULIUKAI PENSININKAMS

Yra statistiškai įrodyta, kad vieni gyveną žmonės ir turi naminių gyvuliukų rečiau susserga, būna geresnėje nuotaičioje ir ilgiau gyvena negu jų neturintieji.

Igalinti vyresnius žmones (pensininkus) turėti gyvuliukus, gyvulių globos draugija Anti-Cruelty Society, remiama Purina imonės, Chicagos apylinkėse pradeda jau antrus metus „Pets for People“ programą, pagal kurią apylinkių pensininkai gali nemokamai gauti šunelį ar katytę, kas ne tik pradiugina pensininkus, bet ir sumažina benamių gyvuliukų skaičių jų prieglaudose.

Per šią programą kvalifikuojantys pensininkai ne tik nemokamai gauna gyvuliuką, bet Purina fondas už juos sumoka gyvuliuko registravimo mokesčius, apmoka skiepus ir neutravimą, ir duodamas dirželis gyvuliukui vedžioti, dirželis su savininko informacija ant kaklo ir dubenėliai maistui ir vandeniui. Be to, Dr. Scholl fondas šiems pensininkams gyvuliukų šeiminiams taip pat apmoka veterinarinę priežiūrą per visą gyvuliuko amžių. Susidomėję skambina Anti-Cruelty Society 644-8338.

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

10

Tačiau nemanykite, kad šis garsus miestas tegali parodyti svečiams perstekininkams tik žmogėdras ir kaimiečius. Tai vieta, kur gal geriausiai gyvenama visoje Naujoje Anglijoje. Visoje Amerikoje jūs nerasete didesnio skaičiaus pasiturinčių namų, sodų ir puikių parkų, kaip New Bedford. Iš kur jie atsirado šioje, anksčiau tokioje skurdžioje šalyje?

Eikite pažūrėti simbolinių, geležinių perstekių ties tais išdidžiais namais ir jos jums atsakys į klausimą. Taip, visi šitie puikūs namai, visi šitie žydj sodai išdygo ar tai iš Atlanto, Pacifiko ar Indijos vandenynų. Kiekvienas jų buvo persteke pervertas ir iš jūrų dugno atvilktas čia.

Sakoma, kad New Bedford tėvai savo dukroms kraičio duoda banginius. Jeigu norite matyti, turite atvykti į New Bedforde švintinčias vestuves, nes, kaip jis sako, jie turi didžiausias aliejaus atsargas kiekvienuose namuose ir kasnakt jie išdegina milžiniškus kiekus iš banginio taukų padarytų žvakių.

Vasarą miestas labai gražus, pilnas ilgų bulvarų, apsidintų puikiais klevais, žalios ir aukso spalvų, o taip pat yra šviesių terasų su linksmonių gelėmis ant nuogų uolų, sudėliotų ten paskutinę kūrimo dieną. New Bedford moterys ten žydi kaip jų pačių raudonos rožės. Tačiau rožės težydi tik vasarą, tuo tarpu jų skruostų šviežumas yra amžinas.

VII. Koplyčia

Tame pačiame New Bedford yra banginių gaudytojų koplyčia ir maža tėra niūrių žvejų, besirengiančių išplaukti į Pacifiko ar Indijos vandenynus, kurie sekmdieniais į ją neatsilankytų.

Sugrįžęs iš rytmetinio pasivaikščiojimo, aš ryžausi užėiti į ją. Saulėtą padangę apraukė miglos ir pasipylė lietus. Išvilkęs į vilnonį, vadinamą meškos oda, švarką, aš klampojau per audrą. Įėjęs koplyčioje radau mažą tikinčiųjų: jūreivių, jų žmonių ar našlių. Ten viešpatavo slegianti tyla, kartas nuo karto pertraukiama vėjo stūgavimų. Kapelionas dar nebuvo atėjęs, ir tylūs vyrų bei moterų salelės laukė nejudančios, akis atrėmusios į mažas marmuro lentas, juodai apvedžiotas, kurios buvo įmūrytos į sienas iš abiejų sakyklos pusių. Trijo se iš jų buvo galima perskaityti štai ką:

John Talbott'o

šventam atminimui, kuris būdamas 18 metų nuskendo netoli nuo Nusiminimo salos, Patagonijoje, 1836.XI.1. Ši lenta jo sesers skiriama jo atminimui.

Šventam atminimui

Roberto Lang, Willis Ellery, Nathano Coleman, Valterio Canny, Seth Macy ir Samuelio Cleig laivo Elisa valtės igulos narių, kurie banginio velkami žuvo Pacifike 1839.XIII.31.

Šią lentą čia padėjo išlikti gyvi jo draugai.

Šventam atminimui

kapitono Ezekelio Hardy, kuris ban-

ginio buvo užmuštas laivo nosgalyje

Japonijos pakraščiuose 1833.VIII.3.

Šią lentą jo atminimui padėjo jo našlė.

Atsisėdau šalia durų ir, truputį pasisukęs, nuste-bau matydamas netoli manęs besėdintį Queeqegą. Pa-veiktas vietos iškilmingumo, jis žiūrėjo nustebusio ir netikinčio smalsumo žvilgsniu. Tas laukinis buvo vieningas žmogus pastebėjęs mano įėjimą, nes jis, kai nemokas skaityti, nebuvo sukaupęs dėmesio į tų lentų mūruose skaitymą.

Nereikia ir sakyti, kokie jausmai buvo apvaldę mane išvakarėse kelionės į Nantucketą, bežiūrint į tas marmuro lentas ir beskaitant, koks likimas ištiko anuos banginių medžiotojų, kurie pirma manęs buvo išvykę. Tačiau nepaisant visko, aš vėl pralinksmėjau. Taip! Mirtis tyko bemedžiojant banginius. Tebūnie! Mano kūnas tėra tik apvalkalas mano aukštesnės esybės. Jeigu norite, pasiimkite jį, sakau, nes jis ne mano. Tad trys valio Nantucketui! Ir aš ten vykstu.

VIII. Salykla

Man kiek pasidėjus, įėjo žmogus pagarbios išvaizdos, bet stiprus pagal savo metus. Iš perveriančio žvilgsnio, kuriuo apvedė tikinčiuosius, supratau, kad tai buvo kapelionas, garsusis tėvas Mapple, kaip banginių medžiotojai jį vadino, ir labai gerbė. Savo jaunystėje buvo jūreivis ir perstekininkas, bet jau daugelį metų dirbo atsidėjęs sielų išganymui. Kiekvienas, anksčiau girdėjęs jo gyvenimo istoriją, negalėjo jį nežiūrėti be didelio susidomėjimo, nes po tam tikroms dvasinio luomo ypatybėmis, jam būdingomis, galėjai įžvelgti jo jūrinius nuotykius, kuriuos savo laiku patyrė.

(Bus daugiau)

GRAŽI ŠVENTĖ KUKLAUS JUBILIEJAUS

Gražioje Michigan ežero pakrantėse į rytus nuo Chicagos įsikūrė kelios lietuvių kolonijos. Pradininkė buvo Beverly Shores vietovė su 50 metų istorija, po to buvo Union Pier su 27 metų praeitimi, Michiana, Lakeside, New Buffalo ir jauniausia Harbert kolonija, prieš penkiolika metų pirmiesiems pionieriams — Kasnickų šeimai įsikūrus. Lietuvius viliojo pasakiškai gražios ežero pakrantės, smėlynai, kopos, šimtamečiai lapuočiai bei spygliuočiai. Tai lyg Baltijos jūros pakrantės su Palanga, Nida, Juodkrante.

Union Pier lietuvių kolonijos įkūrėjas buvo Algirdas Karaitis su šeima, atidavęs Gintaro vasarvietės pilies duris. Karaitis buvo ir lietuvių draugijos pradininkas, pirmasis pirmininkas su valdybos nariais Petru Aušūra ir Ramanausku. Union Pier lietuvių kolonija pernai iškilmingai minėjo lietuvių draugijos 25 metų sukaktį. Tai buvo labai graži, turininga šventė. Joje dalyvavo gen. konsulas Vaclovas Kleiza su žmona, dainavo solistas Algirdas Brazis. Šią šventę — sidabrinę sukaktį suorganizavo dabartinis pirmininkas Edmundas Vengianskas. 25 metų laikotarpį draugijos pirmininkais buvo A. Karaitis, P. Norkaitis, I. Dapkienė, A. Dargužis, A. Klimavičius, D. Šukelis, J. Girdžiūnas, I. Bumelis, P. Nienius, V. Bigelis. Garbės nariai yra Algirdas Karaitis, Antanas Klimavičius ir a.a. dr. Jonas Valantiejus. Visi pirmininkai bei valdybų nariai parodė daug sumanumo aktyviai draugijos veiklai. Draugijos veiklą ryškina susirinkimai, įvairūs minėjimai, proginiai, tradiciniai renginiai, kultūrinės vakaronės, paskaitos ir kt.

Edmundas Vengianskas

1983 m. rugsėjo 10 d. Union Pier lietuvių draugijos narių susirinkimo pritarimu prieš penkerius metus, pirmininkui Edmundui Vengianskui pasiūlius, buvo nutarta leisti „Biuletinį“. Jį redaguoti sutiko E. Vengianskas, plačiai ir aktyviai pasireiškiantis žurnalistinė plunksna. Draugija turi arti 300 narių, kurie gyvena ne tik plačioje apylinkėje, bet taip pat ir tolimesnėse vietovėse. Leidinys buvo reikalingas ryšių palaikymui bei draugijos veiklos dokumentacijai. Rugsėjo mėnesį išėjusiame 5 metų jubiliejiname numeryje redaktorius rašo: „Pirmaisiais metais buvo išleistas kuklus, vos 6 puslapių, pirmasis „Biuletinio“ numeris. Įvadiname pirmosios laidos straipsnyje buvo apibrėžtas „Biuletinio“ tikslas, pateiktos žinios bei kita nariams reikalinga žinoti informacija apie tų metų Draugijos atliktus darbus ir pareikšta viltis susilaukti narių įvairios paramos. Buvo kviečiami plunksną valdantieji nariai į

talką ir pabrėžta, kad vienybė ryškinant „Biuletinį“ bus spausdinama tik tai, kas jungia visus narius bendram lietuvių palaikymo darbui.

Pirmasis kreipimasis į draugijos narius neliko balsu tyruose šaukiančiu. Į darbą rašytine medžiaga įsijungus nuoširdiems talkininkams J. Rimkūnui, O. Petrienei, J. Girdžiūnui, A. Klimavičiui, D. Šukeliui, V. Simaičiui, J. Šukeliui ir kitiems, po metų Biuletinis buvo išplėstas iki 24 puslapių. Jo viršelį papuošti Lietuvos vaizdais, puslapių draugijos veiklos iliustracinėmis nuotraukomis.

„Biuletinio“ 5 metų jubiliejų švęsti rugsėjo mėnesio gale į gražią Mikšių sodybą Lakeside susirinko per 50 žmonių, šauniai vyrų ir dailių moterų. Oras niuokstėsi, saulė kovojo su debesimis, visų ilgai lauktas ir prašomas lietus gaubėsi aukštomis tamsiomis spalvomis. Jei lis, neįvyks plaukymo žaidynės gražiai viliojančiame vandens baseine, bet žmonių susibūrimą neišsklaidys, nes garsūs Mikšių svečiams įrengę specialiai didelės patalpas. Greičiausiai taip pat teniso žaidynės ir krepšinio bei tinklinio rungtynės neįvyks paruošiose aikštelėse. Čia kaip gerai įrengtame sveikatos klube gali atlikti visus kūno judesius, pratimus visuma organizmui stiprinti. Reikia tik stebėtis Mikšių šeimos svetingumu, draugiškumu, rūpestingumu.

Svečių priėmimas ir pasitikimas buvo žvaliai suplanuotas. Šį kartą išimtis buvo padaryta vyrams, jiems pirmiausia prisegant gėlių puokštes, simpatingsiems ponios palydint

Komisija, surengusi Union Pier lietuvių draugijos „Biuletinio“ šventę. Iš kairės: P. Mikštienė, O. Kronienė, M. Nienienė, S. Cibienė ir priekyje — S. Steponkienė.

prie svečių registracijos stalo. Visų svečių nuotaika buvo pakili. Kalbų kalbėlių marios. Šypsenos galynėjosi, skardeno juokas. Vienam saulės spinduliui prasimušus pro debesis, į žydą mėlyną vandens baseiną pirmoji išėjo Petrienė, pasekė Radienė ir kiti plaukiojimo čempionai su senų jūros vilkų Linartu priešakyje. To tik reikėjo! Po kelių minučių dangų apgaubė juoda tamsa, praplūpo lietaus debesys, švaistėsi žaibai, griautinis ne juokais ėmė garsinti.

Atiū ir už tai! Bet dabar, kai tik buvo pietų metas, ir visi susirinko į didžiulę Mikšių namų salę. Vaisės buvo karališkos. Jas paruošė žemaitės, aukštaitės, suvalketės, pateikusios savo teviskių receptų geriausios maisto gaminius. Visi buvo dėkingi S. Cibienei, O. Kronienėi, P. Mikštienėi, M. Nienienėi, S. Steponkieniui. Jei jos sutartinai atidarytų restorano biznį, daug esamų restoranų uždarytų duris.

Po išmįslingai paruoštų vaisių, nuoširdaus vaišingumo, Liudas Kronas šakutių skambesiais paprašė tylos. Dabar galutinai paaiškėjo šio gražaus susibūrimo tikslas. Atšvęsti „Biuletinio“ pirmąjį 5 metų jubiliejų. Pasidžiaugti jo leidimu, turiniu, reikiama įvertinti jo reikalingumą. Ir svarbiausia — be „Biuletinio“ redaktoriaus Edmundo Vengiansko pasiaukojimo, didelio darbotumo sumanumo, jo šmaikščiai talentingos plunksnos nebūtų leidinio, nei šio jubiliejaus. Vietiniai šiuo leidiniu rodo didelį pasigėrėjimą ir dosniai remia jo leidimą. Kvietė kalbėti svečius iš kaimyninės vietovės. Kalbėjo Zuzana Galinienė, buvusi Beverly Shores lietuvių klubo pirmininkė, dabartinė valdybos sekretorė ir kiti. Edmundas Vengianskas pavadėjo skautišką pareigūnų, karišką drausmingumą darbui, veiklai, imantrią žurnalistinę plunksną, gražių žodžių išraišką. Jo sumaniai redaguojamas „Biuletinis“ po

daugelio metų patekęs į archyvus istorijos tyrinėtojų atskleis vienos didelės kolonijos išskirtiną visuomeninį gyvenimą. Dabar šis leidinys jungia žmones, juos informuoja ir formuoja, skatina bendradarbius kūrybai, atskleidžia rašytinio žodžio grožį.

Po sveikinimo bei linkėjimų Ona Petrienė perskaitė humoristinį rašinį. Juokėmės kaktą ir stalus baksnodami. Tai buvo linksma klausytis.

Išprasėme, kad ir „Biuletinio“ redaktorius pasakytų žodį. Jis kuklus. Manieringais rankų judesiais palydėjo padėkos nuoširdžius žodžius. Dirb-kim vyrai!

Linkime, kad „Biuletinis“ susilauktų dar kitų jubiliejų ir Edmundas Vengianskas niekada nesiskirtų su žurnalistine plunksna, nes tai jo gyvenimo talento dalis.

Nežiūrint, kad dangus grūmojo, tamsūs debesys dengė žemę, lietus kibirais lijo, žaibai kelią rodė, „Biuletinio“ jubiliejinė diena buvo šviesi. Šviesi akyse ir širdyje.

Vytautas Kasniūnas

NAUJO JAV LB PIRMININKO BELAUK: ANT

BRONIUS JUODELIS

Kai išeivijos visuomeninio ir organizacinio vadovavimo darbas sunkeja, kai retėja sėkmingai vadovauti sugebančių eilė, o reikiamo prieauglio mažai sulaukiame, ypatingai yra malonu spaudoje skaityti, kad būsimos kadencijos JAV LB krašto valdybos vadovavimui turime du kandidatus. Abu yra pajėgūs ir nuoširdūs bendruomenininkai, nors su skirtinga visuomeninio darbo patirtimi, skirtinga vadovavimo taktika, skirtingu žvilgsniu į veiklos aprašą bei respektu skirtingai nuomonei.

Malonu buvo skaityti „Draugo“ rugsėjo 2 d. numeryje pokalbį su vienu iš kandidatų pirmininku dr. Antanu Razma. Pirmiausia, kad jis sutiko kandidatuoti ir savo didelį vadovavimo patyrimą skirti lietuvių Bendruomenės labui. Vieni pirmininko pareigose mato sporto komandos kapitoną, kuris siekdamas laimėjimo surenka stiprią komandą, joje išugdo bendro laimėjimo entuziazmą ir taktiką ir visus sujungia savo autoritetu, atsakomybe ir tolerancija. Kiti pirmininko pareigose mato laivo kapitoną, kurio sprendimai įgulai privalomi, nors laivas ir užplauktų ant seklumos.

Daug dirbti teko kartu su dr. Antanu Razma lietuvių Fondo ir lietuvių Bendruomenės renginių plotmėje. Visuomet jis buvo sporto komandos kapitonas. Jo gairės LB krašto valdybos vadovavimui atsispausdinti tame pasikalbėjime „Draugo“ straipsnyje, kas parodo jo

turimas kvalifikacijas atsakingoms pirmininko pareigoms.

Lietuvių tautos dabartinis dinamiskas laisvės siekimas pareikalauja iš būsimos JAV LB krašto valdybos dėmesio ir paramos tautai tėvynėje. Kartu pareikalauja ir reikiamo atsargumo, siekiant tautai suvernetito neaiškios aplinkybės. Pareikalaus ir vieningų pastangų su kitais veiksniais laisvame pasaulyje, siekiant laisvės ir teisingumo atstatymo Lietuvoje, siekiant laisvojo pasaulio valstybių ar tarptautinių institucijų tautos. Tas vieningas lietuvių partietis ir nepartietis pastangas šią vasarą matėme Vilniuje, Vingio parke ir kitur. Teisingai sako dr. Antanas Razma, kad mūsų tarpusavio nesutarimai yra piktybiniai augliai, kuriuos reikia išrauti. Jis sugebėjo išrauti nereikalingus auglius lietuvių Fonde, jis sugebės nuo jų atsikratyti ir visos mūsų išeivijos bendrose pastangose dėl Lietuvos laisvės.

Tolimesnis lietuvių išlaidų kilmės išeivijoje vis pareikalauja didesnių ir tvirtesnių pastangų. Šį darbą atlieka lietuvių mokykla su didėjančiu tautų pastangomis, jaunimo organizacijos, kultūriniai renginiai, o kas dieną šį didelį darbą atlieka mūsų perijodinė spauda ir lietuviški knygai. Būdamas lietuvių fonde dr. Antanas Razma rūpinosi vis didesne ir gausesne lėšų parama šioms lietuvių išlaidų reikalingoms, keliant ir pelno padalinimą. Neabejoju, kad jo tolimesnis pasilikimas lietuvių Fonde ir vadovavimas krašto valdybai bus labai naudingas LB lietu-

vybės išlaikymui išeivijoje.

Lėšos yra svarbi mūsų veiklos jėgainė švietimo, kultūros, socialinėje, visuomeninėje ir politinėje veikloje. Jų sutelkimas ir racionalus panaudojimas daugeliu metų buvo vadovaujamas dr. Antano Razmo rankomis. tokių rankų reikalinga ir JAV lietuvių Bendruomenė, kad surinktą kiekvienas našles skatikas ar milijonieriaus tūkstantinę būtų panaudojami ten, kur yra svarbiausi Bendruomenės interesai.

Per eilę metų JAV LB svarbiausios krašto valdybos institucijos ar jų svarbiausi, didžiausi renginiai koncentravosi Chicagoje, kur yra daugiausia patyrusių rankų ir gabių vadovų šiems darbams atlikti. Ir dabartinėje krašto valdyboje didžiausioji LB darbų dalis atliekama Chicagoje, kurioje, kaip pridera išeivijos lietuvių sosti-nei, buvo ir bus svarbiausi lietuvių išlaidų bei organizacijų centrai. Todėl yra džiugu, kad po daugelio metų Chicagoje vėl atsirado toks stiprus kandidatas JAV LB pirmininko pareigoms, kad vadovavimas būtų efektingesnis, mažiau išlaidus ir labiau naudingas didžiajai lietuvių Bendruomenės šeimai.

Bendruomenės potencialių darbuotojų turį ir kitos lietuvių kolonijos. Ju įjungimas į krašto valdybą irgi bus reikalingas ir svarbus.

Ateinančioje sesijoje JAV LB tarybos nariai, rinkdami krašto valdybos pirmininką, turi atsiminti savo didelę atsakomybę, kad komandos kapitono parinkimas nulems ir komandos sudarymą ir JAV LB ateities darbų atlikimą.

Laiškas

PATIKSLINIMAS

Mano parašytas kun. Antano Kardo nekrologas „Draugo“ 1988. VIII. 30 laidoje, spausčiau iškritus vienai eilutei ir vienam kableliui, išėjo sunkiai išsprendžiamas galvosūkis. Aš redakcijai siunčiamą nekrologą pradėjau taip:

„Kunigas Antanas Kardas, paskutinius šešerius metus Sunny Hills, FL, gyventojas, mirė 1988 m. rugpjūčio 11 d. Po 1987 m. balandžio 10 d., kada buvo padaryta sunki, bet sėkminga penkių kraujo takų į širdį perkėlimo operacija, jo gyvenimas nebuvo lengvas. Vos spėjus pasidžiaugti šios operacijos sėkme, paaiškėjo, kad būtina antroji operacija, dabar jau vežio, žarnyne“.

Alfonsas Nakas

NARKOTIKAI IS RYTŲ BERLYNO

Vakarų Vokietijos policija praveda investigaciją, ar Rytų Vokietijos Berlyno Schönefeld aerodromas nėra perėjimo punktas Vakarų Berlyne atsirandantiems narkotikams, o iš ten keliaujantiems į visus Europos kraštus. Vakarų Berlyno policijos viršininkas sako, kad miestas tvindomas narkotikais ir manoma, kad tikrinimo „skyle“ yra Rytų Berlyno Friedrichstrasse traukiniu stotis, iš kurios kasdien į Vakarų Berlyną atvažiuoja 360 traukinių.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės kainavimas nemokamai.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesių. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MAŠINAS IR SALDYTVIVUS

Kreiptis į: Hermis Deckys

Tel. 585-6624

Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro

Kalbėti lietuviškai

NAMŲ APŠILDYMAS

Išvalau ir remontuoju visų rūšių namo šildymo įrengimus ir pakeičiu vandens šildytuvus.

ALBIN BANY

447-8806

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal paveldimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užtekt pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

HELP WANTED

Reikalingas pianistas sugebąs skambinti nekompiukuotas gaidas vieną dieną savaitėje už atlyginimą. Skambinti vakarais 779-0111.

ALGIRDAS LEONAS

GIEDRĖ

Ši istorinė apysaka yra iš 13-jo amžiaus gyvenimo Lietuvoje, vaizduojanti tų laikų gyvenimą, papročius, karo žygius, jaunatvišką meilę ir prisirišimą prie senosios tikybos.

Knyga 166 psl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Spaudė M. Morkūno spaustuvė 1984. Kaina su persiuntimu \$8.00. Illinois gyventojai moka \$8.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI

NAUJAUSI LEIDINIAI

DVIDEŠIMT KETURIAS VALANDAS PER DIENĄ, leidinys, asmenims turintiems alkoholio problemų. 373 psl. 1988	\$8.00
IŠVEŽTŲJŲ LIETUVIŲ SĄRAŠAS, sudarė Leonardas Kerulis. 544 psl. 1981	\$20.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jonas K. Karys. 255 psl. 1953	\$5.00
ILGESIO VALANDĖLĖS, eilėraščiai. Leonardas Simutis. 227 psl. 1987	\$8.00
RINKINIAI RAŠTAI, I tomas. J. Puzinas. 864 psl. 1983	\$12.50
RINKINIAI RAŠTAI, II tomas. J. Puzinas. 748 psl. 1983	\$12.50
VIENA ŠIRDIS, romanas. Anatolijus Kairys. 192 psl. 1988	\$7.00
BALSAS IŠ ANAPUS, poezija krišči. suk. paminėti. Leonardas Andriekus. 127 psl. 1988	\$8.00
GELMIŲ BALSAS, premijuotos novelės. Vyt. Alan-tas. 236 psl. 1984	\$10.00
LIETUVA IR VLIK-as, praeitis ir dabartis. Red. A. V. Rinkūnas. 272 psl. 1984	\$10.00
KUR BĖGA ŠEŠUPĖ, romanas. J. Vizbaras. 245 psl. 1986	\$10.00
SUKILIMAS, LIETUVOS SUVERENUMUI ATSTATYTI. Kazys Škirpa. 583 psl. 1973	\$25.00
LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940. Vitenis Statkus. 1040 psl. 1986	\$27.00
LIETUVIŲ ŽEMDIRBYSTĖS PAPPŲČIAI IR TIKEJIMAI, liet. liaudies tradicijos. Jonas Balys. 242 psl. 1986	\$12.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų ne-siųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurią bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Kaišiadorių vyskupija VI tomas

Siame paskutiniame tome aprašoma ne tik Kaišiadorių vyskupija, bet jame dar talpinama visų jau anksčiau išleistų tomy bendroji dalis: papildymai, atitaisyimai, vady-nai... Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 608 psl., 772 iliustracijos, kietais viršeliais. Paruošė spaudai ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Atspausdino Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$27.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėta \$1.84 valstijos mokesčio.

Kaišiadorių vyskupija

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ REFORMATŲ SINODAS

Chicagoje įvykęs metinis suvažiavimas arba sinodas š.m. birželio 18-19 dienomis buvo jau 451-masis nuo Lietuvos reformacijos pradžios. Prisimint, kad Bažnyčia buvo įsteigta Vilniuje 16 amžiaus viduryje didžiojo reformatoriaus kunigaikščio Mikalojaus Radvilos Juodojo pastangomis. Kaip jau įprasta, sinodas susirinko nuosavose patalpose 5230 So. Artesian Ave. Sinodas prasidėjo gen. superintendente kun. S. Neimano malda ir pamaldomis. Tai buvo 4-sis toks suvažiavimas išėivijoje. Svetimiams užgrobus Nepriklausomą Lietuvą, sinodų tradicija buvo laikinai nutraukta. Okupantai neleidžia laisvai veikti tokioms demokratiniams institucijoms, kaip būdavo sinodai kadaise. Reformatai, karo įvykių nublokšti Vokietijoje, jau 1945 m. sušaukė pirmąjį sinodą. Daugumai susispietęs Chicagoje, čia ir vyksta tie kasmetiniai suvažiavimai.

Pasauliečiai, visais laikais turėję didelę reikšmę Bažnyčios gyvenime, gausiai dalyvavo sinode šalia dvasiškų. Be vietos kunigo gen. superintendente S. Neimano, atvyko iš Toronto. Kanados ir supt. P. Dilys ir kun. E. Gerulis iš St. Petersburg, Fla. Svečių kunigų tarpe buvo Ev. liuteronai kunigai H. Dumpys (Teviškes par.) J. Juozupaitis (Ziono par.) ir metodistų kun. K. Burbulis, visi iš Chicago. Šie visi gyvu žodžiu pasveikino sinodą, kaip ir Mazlietuvų s-gos atstovus V. Žiobrys. Liet. Protestantų s-gos vardu, sveikino jos pirm. kalifornietis J. Kutra. Sveikinimus raštu iš bendraminčių plačiame pasaulyje — iš Europos kraštų N. Zelandijos, Kanados ir Amerikos įvairių vietovių skaitė kolegijos (vykdomojo organo) vedėjas J. Indriūnas. Sinodo direktorium buvo išrinktas vienas iš toliau atvykusiųjų dr. Jonas Kregždė. Į sekretoriata pateko irgi „iš tolimų šalių“ H. Yčaitė Petkus ir dr. Algirdas Devenis (šie trys kūratoriai visi iš Californijos). Suvažiavo parapijų atstovai, kūratoriai (arba Bažnyčios rūpintojai) ir eiliniai nariai iš įvairių vietovių Amerikoje, iš Wisconsin, Ohio, Maryland, New Mexico, Floridos ir kt. Posėdžiai vyko pakilioje nuotaikoje, semiant jėgų iš prisiminimų apie praeities sinodus mylimuose Biržuose ir Vilniuje. Viešpatav įprastus tiesus, laisvas ir demokratiškas nuomonių pasikeitimas. Vėliau vykusiose kolegijos rinkimuose naujai trejų metų kadencijai liko tie patys ilgamečiai veikėjai su didžiai nusipelnusiu prezidentu M. Tamulėnu vadovybės prieškakyje. Kolegijos sudėtin įeina dvasininkai S. Neimanas, P. Dilys, E. Gerulis ir pasauliečiai H. Dilienė, J. Indriūnas, E.D. Brooks ir R. Neimanaitė. P. Bružas, ilgametis spaudos darbuotojas, perrinktas garbės nariu.

H. YČAITĖ PETKUS

Buvo minutės tyla pagerbti mūsų mirusieji, kurių šiemet buvo net 9, įskaitant gilaus amžiaus kūratorius Petrą Kuginį, Stasį Dagį, Petrą Šerną, Hypatiją Yčienę Žiurienę ir kitus. Kaip dažnai būna, kai kas baiminasi, kad, senų veikėjų eilėms retėjant, susilpnės ir sinodų veikla. Tačiau tokioms mintims jokio pagrindo nebuvo. Reformatai, kad ir būdami mažuma lietuvių tautos tarpe, liko dvasioji stiprūs, ir šiemet (1988 m.) susirinko žymiai gausiau, negu pernai. Jaukiose, bet nedidelėse patalpose beveik pritrūko vietų, ypač per iškilmingas užbaigos pamaldas ir per tradicinius sinodinius pietus. Dalyvių tarpe be „pagyvenusių“ buvo matyti ir jaunesnių veidų.

Su ypatingu dėmesiu buvo išklausyta supt. kun. P. Dilio paskaita apie Religinę padėtį dabartinėje Lietuvoje. Jis apskak ten naujai dvelkiančius vėjus Sov. Sąjungos vadovo M. Gorbačiovo „perestroikos“ išdavose. Esą reikiama tam tikras laisvėjimas atsižvelgiant į dabar vykstantį Rusijos krikščionybės tūkstantmetinį minėjimą. Jau iš užsienio atvykę gali keliauti kiek laisviau ir net lankyti mažesnius provincijos miestus, kaip pvz. Biržus. Bažnytinis gyvenimas tebėra suvaržytas ir yra komunistinės valdžios pareigūnų kontrolėje. Evangelikų kunigai gali gauti tikybinių paruošimą tikslai Latvijoje, Rygos Teologiniame institute. Paskaitininkas tvirtino, kad yra ir provaisčių (nežinia kaip ilgai). Iš religinių spausdinių žadama 1989 išleisti lietuvišką Šventą Raštą (visą Bibliją) viename bendrame tekste tinkančiame ir evangelikams ir katalikams. Įvairių tikėjimų vadovai ir nariai Lietuvoje dabar bendradarbiauja, kaip niekuomet. Žodžiu, ekumeninė veikla ten yra tiek stipri, kiek leidžia okupacinės sąlygos: dažnai vyksta pokalbiai, pasitarimai ir bendros ekumeninės pamaldos.

Kolegijos prezidentas M. Tamulėnas savo pranešime pabrėžė, kad jo nuolatiniam tartininkams priklauso gili padėka. Spaudos reikalai kelia susirūpinimo. Žurnalui „Mūsų Sparnai“ sustojus, ne tik mums, bet ir visiems tautiečiams yra didelis nuostolis, nes jis turėjo skaitytojų toli už Bažnyčios ribų. Visi apgailestaujame mūsų redaktoriaus sveikatos stovį. Narių susirūpinimas Bažnyčios ateitimi ir pernai paskirtos trijų komisijos siūlymai kai ką sumoderninti yra verti padėkos ir rimto dėmesio. Apie kolegijos posėdžius pranešė reikalų vedėjas J. Indriūnas.

Kasininkė R. Neimanaitė pateikė finansinę apskaitą. Be eilinių veikla B. ir V. Variakojų

įsteigtas Bažnyčių remontų fondas ir kultūros bei labdaros fondas įsteigtas A.H. Yčienės Žiurienės atminimui. Po to buvo parapijų vadovų kunigų pranešimai. Gen. supt. Neimano apie Chicago reformatų bažnyčią, supt. P. Dilio apie Toronto Išganytojo jungtinę evangelikų parapiją ir E. Gerulio apie jungtinę parapiją St. Peterburgo, Fla., kur pasauliečiams vadovauja dr. I. Macionienė (buv. Macytė). Ten kaip ir kitur vyksta sėkmingos ekumeninės pamaldos. Apie Californijos veiklą pranešė H.Y. Petkienė, Liet. Protestantų s-gos sekretorė. Nesant ten kunigui, pasauliečiai š.m. Verbų sekmadienį patys pravedė pamaldas su vietos muzikinių pajėgų koncertu, sulaukusiu visumenės dėmesio.

Didelį įspūdį paliko jaudinantis redaktoriaus P. Bružo pranešimas apie žurnalą,ėjusį du kart per metus nuo 1952 m., t.y. daugiau kaip 35 metus. Deja, nors jo norai liko geriausi, bet jau akys nebetarnauja ir 1987 m. kalėdinis numeris (Nr. 63) turės būti paskutinis. Sinodo dalyvių plovimu buvo pareikšta giliausia padėka P. Bružui. Klausytojai kėlė įvairius sumanymus spaudos reikalais, bet liko tos nuomonės, kad „Mūsų sparnams“ tolygaus leidinio vargiai ar besulauks.

Kitų pranešimų tarpe buvo kur. D. Bobelienės pranešimas apie jos vadovaujamą Devenų Kultūrinį fondą, per paskutinius kelis metus išleidusį visą eilę knygų. Tebeigaunami prašymai iš naujų rankraščių autorių. DKF skelbia premiją 10,000 dol. sumoje už geriausią parašytą veikalą anglų kalba (dokumentinį ar beletristinį) Lietuvos istorijos tema. Baigiant posėdžius buvo pasitarta dėl dalyvavimo tarptautiniuose suvažiavimuose, ypač Pasaulio reformatų sąjungos (World Alliance of Reformed Churches) ir siuntimą delegatų į būsimą jos suvažiavimą 1989 m. įvyksiantį Korėjoje.

Sinodas vienbalsiai nutarė pakelti pensijas savo nusipelnusiems kunigams. Diskutavo naujų kunigų paruošimo galimybes ir stipendijų klausimus. Dalyviai taip pat reišė susirūpinimą apie dabartinę reformatų Bažnyčios padėtį okupuotoje Lietuvoje. Chicago Moterų draugijos pirmininkė H. Dilienė dėkojo savo narėms A. Dagienėi, M. Plačienėi ir kitoms už paruošimą sinodo vaišių — šeštadienio vakarienes ir sekmadienio pietų.

Sekmadienį per iškilmingas pamaldas, visiems kunigams dalyvaujant, pamokslą sakė kun. E. Gerulis. Įvyko krikščionys kur. Olgos Tilindienės proanūko Kristupo Martyno Tikiindžio. Buvo turtinga muzikinė programa, dalyvaujant fleitistei — muzikei Astai Šepetytei, sol. Aldonai Buntinaitėi ir Bronei Variakojenei. Sinodo pietuose dalyvavo daug svečių, kuriuos pristatė direktorius dr. J. Kregždė. Ju tarpe buvo A. Vėlius, atsinešęs savo išverstą, tik ką išleistą lietuvišką Šventą Raštą. A. Grigaitienė visus kvietė atsilankyti į šiandien vykstantį a.a. kur. dr. Mykolo Devenio 10 m. mirties sukakties minėjimą — akademiją. Sinodo dalyviai dar ilgai šnekučiavosi ir išsiskirstė pakilia nuokaika.

Kuo ilgiau gyvenu, tuo labiau įsitikinu, kad mano tarnybos efektingiausi darbai buvo galiausiai darbai ir pagalba prisipaustiesiems.

A. Graf

A.†A.

ADOLFAS I. BALTARAGIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.
Mirė 1988 m. rugsėjo 10 d., 11:41 val. vak., sulaukęs 61 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje. Į Ameriką atvyko iš Australijos 1959 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Genovaitė Mykoliaitytė, 2 sūnūs — Ray, marti Susan ir Ramūnas, duktė Dalia Padgurskis, žentas Chuck, anūakai: Jamie ir Kimberly Baltaragis ir Chuck, Steven ir Natalie Padgurskis, Australijoje 2 broliai Geras Gružauskas ir Laimas Gružauskas ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį nuo 2 iki 9 v.v. Lack ir Sūnų Hickory koplyčioje, 9236 S. Roberts Road, Hickory Hills. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 14 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, duktė, marti, žentas ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 430-5700.

A.†A.

JUOZAS V. MILIAUSKAS

Gyveno Chicago, Illinois, Wrightwood apyl.

Mirė 1988 m. rugsėjo 10 d., sulaukęs 41 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Evutė, sūnūs Dovydas, motina Marija Miliauskienė-Nenienė, patėvis Pranas Nenius, 3 seserys: Verutė Compagna, Laima Freitag ir Vidutė Giniotis, brolis Romas Miliauskas ir jo šeimos, teta Ona Stack gyv. Floridoje, dėdė Martynas Hube gyv. Australijoje ir dėdė Ignas Miliauskas su šeima Chicagoje ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas pirmadienį nuo 5 iki 9 v.v. ir antradienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 14 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į St. Thomas More parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome gėlių nesūsti.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duktė, sūnus, motina, seserys ir brolis.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

SOFIJA ČINIKIENĖ

JALOVECKAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, California Gardens slaugymo namuose, anksčiau gyveno Marquette Parko apyl.

Mirė 1988 m. rugsėjo 10 d., 1:30 val. ryto, sulaukus 86 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Jonavoje. Amerikoje išgyveno 39 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime Brazilijoje 3 seserys Jadvyga Žukienė, Elena Siebauskienė ir Marė Sidlauskienė, brolis Petras ir jų šeimos.

Velionė buvo našlė a.a. Stasio.

Priklauso Lietuvos Dukterų draugijai ir eilę metų buvo jos globoje.

Kūnas bus pašarvotas antradienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 14 d. Iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Laidotuvėmis rūpinasi Lietuvos Dukterų draugija.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Seserys ir brolis.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Gerajam draugui ir bendradarbiui

A.†A.

Dipl. inž. ANTANUI TUMOSAI

mirus, jo dukrai LILEI ir šeimai reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Jonas Markvaldas

A.†A.

JURGIUI ŠKLERIUI

tebūna lengva svetingos žemės velėna. Nuoširdžiai užjaučiame velionio našlę, mūsų mielą draugijos narę VERONIKĄ, dukrą DANUTĘ ir visus artimuosius.

Lietuvos Dukterų Draugija

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. rugsėjo mėn. 13 d.

5

P A D Ė K A

A.†A.

MAGDALENA BAKŠIENĖ

Mirė 1988 m. rugpjūčio 25 d., sulaukusi 92 metų.

Palaidota rugpjūčio 31 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse Chicagoje.

Mūsų gili padėka kunigui Zakaraskui, karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems velionę į Amžino poilsio vietą. O taip pat direktoriui S. Lackavičiui už rūpestingą laidotuvių organizavimą.

Širdingas ačiū aukojusiems šv. Mišioms už a.a. M. Bakšienės sielą.

Bakšių šeima

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

mirus, jo žmonai ALDONAI, dukterims DAIVAI ir RITAI reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Stasė ir Julius Balučiai
Regina ir Bohdan Janczyszyn

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

Broliai vyčiai iš Australijos skautų Tautinėje stovykloje. Iš kairės: Petras Kapočius ir Arvydas Zduoba.

Nuotr. Ritos Likanderytės

APLINK MUS

x Rugsėjo 21 d., 1 val.
p.p. Marijonų bendradarbių pirmas poatostoginis susirinkimas Marijonų salėje. Šis susirinkimas yra svarbus, nes bus svarstoma ateinanti žaidimų popietė, kuri bus lapkričio 6 d. taip pat Marijonų salėje. Visi rėmėjai ir svečiai kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo bus vaisės.

x Marijos aukšt. mokyklos moksleivių taryba globoja metinį pikniką, kuris bus naujokams rugsėjo 13 d., vyresniosioms – rugsėjo 20 d. nuo 10:50 iki 12:40 val. p.p. Piknikas bus mokyklos aikštėje.

x Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje šv. Mišios bus atšaujamos sekmadienį, rugsėjo 18 d. 12 val. vidurdienį. Mišias laikys kun. Mykolas Kirkilas. Šeštadienį, rugsėjo 17 d., Beverly Shores Lietuvių klubas rengia gražioje SPA salėje rudens balių. Tikimasi daug svečių iš plačios apylinkės lietuvių kolonijų, o taip pat ir iš Chicago.

x Ona Petrušaitė-Šaulienė, 75 m., mirė 1988 m. rugpjūčio 16 d. Kaune. Palaidota Karėlavos kapinėse. Liko vyras mokytojas Antanas Šaulys, duktė Regina ir keturi sūnūs.

x Lenkų „Solidarumo“ atstovas Janusz Onyszkiewicz atvyksta iš Lenkijos į Chicago rugsėjo 14 d., trečiadienį, 10:10 val. į O'Hare oro uostą. Jis turės spaudos konferenciją Lenkų muziejuje, 984 N. Milwaukee Ave., rugsėjo 16 d. 11 val. dienos. Lenkų kongresas kviečia ir lietuvius dalyvauti spaudos konferencijoje.

x Prof. William Urban, istorikas, skaitės paskaitą Romoje, minint Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį, dėstas istoriją Mommouth College, yra parašęs istorinę knygą apie Baltijos valstybes viduramžiuose, o dabar yra išvertęs kronikas, liečiančias Pabaltiją. Knyga išleis Wisconsin-Madison universitetas, redaguojant prof. Valdžiui Zep (latvui).

x Joniškėčiai tradicinę **Angelų Sargų** atlaidų šventę pradės pamaldomis. Šv. Mišios už žuvusius ir mirusius joniškėčius bus atšaujamos spalio 2 d. 12 val. vidurdienį Jėzuitų koplyčioje. Po to Jaunimo centro kavinėje bus bendra kavutė. Atlaidų rengėjų vardu Vytautas Ripskis pranešė, kad šiais metais į tradicinę joniškėčių šventę suvažiuos tėvynainiai iš Detroito, Clevelando, Kanados bei kitų vietovių.

x Radijo valandos „Lietuvos Aidai“ gegužinė bus rugsėjo 18 d., sekmadienį, Šaulių namuose Brighton Parke. Prasidės 12 val. dienos. Meninę programą atliks sol. Linda Burbienė, šokimas gro. Kostas Ramanauskas orkestras.

x Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, 75 nr., anglų kalba išėjo iš spaudos. Viršelis papuoštas kard. Vincento Sladkevičiaus nuotrauka. Įžanga parašė kun. Kazimieras Pugevičius. Versta kun. Kazimiero Pugevičiaus, leidinį redagavo Marian Skabeikiene. Išleido Lietuvių Katalikų religinė šalpa Albino Kudirkos dosnia pagalba.

x Mutual Federal Savings ieško kasininko-ės (teller) pilnam laikui. Reikia mokėti rašyti mašinėle. **Skambinti 847-7747.**

(sk.)

x Violeta Rakauskaitė-Stromienė atliks estradinių dainų ir operų ištraukų meninę programą „Draugo“ renginių komiteto ruošiamame bankete rugsėjo 25 d. Martiniuke restorano pokylių salėje Evergreen Parke. Bilietai prie stalų jau išparduoti.

x Julianne Barnes – sopranas, lietuvių kilmės, studijavo muziką De Paul universitete. Turi magistro laipsnį. Margučio koncerte, kuris rengiamas spalio 2 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre, atliks lietuvių kompozitorių kūrinius ir operų arijas. Koncerto bilietai Vaznelių par-dotuvėje ir Margučio raštinėje.

x Lemonto LB tradicinė gegužinė bus sekmadienį, rugsėjo 18 d. lietuvių centre Lemonte. Gegužinė prasidės tuojau po 11 valandos šv. Mišių. Bus skanaus maisto ir gaivinančių gėrimų. Taip pat bus įdomūs laimėjimai. Kviečiame visus atvykti ir pasidžiaugti naujai įsigytais patalpomis.

x Union Pier lietuvių draugijos visuotinis metinis narių susirinkimas šaukiamas rugsėjo 18 d., sekmadienį, 3 v. p.p. Union Pier Gintaro vasarvietės valgyklos patalpose. Po susirinkimo metinė draugijos narių vakarienė. Kviečiami visi draugijos nariai dalyvauti.

x Dail. Anastazija Tamošaitienė atvyksta į Chicago dalyvauti A. ir A. Tamošaičių knygos „Lithuanian Sashes“ supažindinimo popietėje, kuri bus spalio 9 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Knyga apibūdina menotyrininkę Viktoriją Matrangą. Bus surengta senovinių ir naujai austų juostų paroda. Kultūrinę popietę rengia ir visuomenę kviečia atsilankyti Chicago Lietuvių tautodailės institutas.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų narių susirinkimas bus rugsėjo 16 d., penktadienį, 6:30 val. vak. parapijos salėje. Susirinkime bus paminėta Tautos šventė. Po susirinkimo bus vaisės.

x Stasys Pieža, North Judson, Ind., žurnalistas, Lietuvių katalikų spaudos draugijos direktorius, su sūnumi Jonu Pieža dalyvaus „Draugo“ bankete, kuris bus rugsėjo 25 d. Martiniuke Evergreen Parke. Prie čekio pridėjo laiškutį, linki „Draugui“ pasisekimo, nes „Draugo“ banketas – tai vienas reikšmingas įvykis.

x Kun. Ignas Urbonas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Gary, Indiana, dalyvaus „Draugo“ bankete rugsėjo 25 d. Martiniuke. Siųsdamas čekį už bilietą, pridėjo ir 20 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

x 434-2243 Užsakai „Ateities“ vakarui JC spalio 1 d. (sk.)

x Naujam Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, galima jau dabar nuomoti nuolatiniam gyvenimui butus. Yra 1 ar 2 kambarių, labai prieinamos sąlygom. Vietovė graži, apsupta laukais, susisiekimas patogus. Smulkesnė žiniomis susitarti apžiūrėti skambinti V. Januškiui 257-5880. (sk.)

x Aktorius Regimantas Adomaitis ir poetas Sigita Geda, abu Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai, rugsėjo 16 d., penktadienį, 7:30 v.v., Jaunimo centro didžiojoje salėje dalyvaus poezijos ir dailiojo žodžio vakare. Po koncerto vyks pasikalbėjimas su svečiais apie paskutiniuosius įvykius Lietuvoje.

Rengia Santara-Šviesa (sk.)

Gaja (Pemkutė) ir Petras Blūdžiai

ATEINA METAS MYLĖTI IR TUOKTIS

Buvo Kalėdos, žiemos pradžia, jaunimo šokiai Chicago Jaunimo centre. Daug porų šoko, ju tarpe ir Gaja su Petru, tik ką vienas su kitu supažindinti. Pasibaigus šokiui, Petras paklausė: „Kur tu, Gaja, gyveni?“ „Toli nuo Chicago, Sleepy Hollow, netoli Dundee, netoli Elgino...“ Prasivito Petras: „Aš gyvenau Barringtone, netoli nuo Dundee, netoliausia nuo Elgino...“ Tai buvo bene 1981 m. Reikėjo Jaunimo centro supažindinti du jaunuolius, gyvenančius beveik kaimynystėje.

Per septynerius metus pažintis išaugo į draugystę, draugys-

x Seserų pranciškiečių rėmėjų metinis seimas bus Chicago Marijonų koplyčioje ir salėje spalio 2 d. Šv. Mišios bus koplyčioje 11 val. ryto, 12 val. salėje pietūs, o 1:30 val. ten pat seimo posėdžiai. Pirmininkė Sabina Henson kviečia visus narius dalyvauti seime ir prisidėti prie Pittsburgho pranciškiečių darbų.

x Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos Chicago apskrities suvažiavimas bus sekmadienį, spalio 23 d. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave., Marquette Parke. Prasidės šv. Mišiomis 10:30 val. ryto, o po sumos bus pietūs parapijos salėje. Po pietų įvyks susirinkimas. Suvažiavimą globoja trečios kuopos narsės, vadovaujant Vidai Sakevičiūtei. Jos maloniai kviečia visas sąjungietes dalyvauti šv. Mišiose, pietuose ir susirinkime. Jeigu kuopų valdybos narių adresai yra pakeisti, prašoma pranešti Chicago apskrities sekretorei Eve A. Lukas per susirinkimą. Chicago apskrities pirmininkauja Stella Kaulakienė.

x Algimantas Žilinskas iš Melbourne Australijos, skautų veikėjas, buvo atvykęs į Ameriką ir dalyvavo skautų VII Tautinėje stovykloje. Per L. Maskaliūną, Palos Park, Ill., atsiuntė 20 dol. „Draugui“ su laišku: „... neturėdamas galimybes Jus aplankyti ir perduoti asmeniškai auką, siunčiu, ją per p. L. Maskaliūną, kartu su geriausiais linkėjimais, kad dar ilgai išlaikytumėt paskutinį dienraštį mūsų tautinei samonei ir lietuvių palaiykite“. Nuosirdus ačiū už auką ir gražius linkėjimus. Linkime laimingai sueržti ir toliau Australija.

tė į meilę, o meilė privedė prie altoriaus. Buvo birželio 4 d., šeštadienis, karštosios 1988 m. vasaros pradžia, pats vidurdienis, kai būrių būriais giminės, draugai ir pažįstami pradėjo rinktis prie Nekalto Prasidėjimo bažnyčios Brighton Parke laukti atvažiuojant jaunųjų. Petras atvažiojo pirmiau, Gaja vėliau. Jauniesiems atvažiuojant, visiems kitiems beliko eiti bažnyčion ir laukti iškilnių pradžių.

Lygiai 1 val. p.p. bažnyčios priekyje pasirodė jaunasis Petras Blūdžius su vyriausiu pabroliu Mike Walker laukti jaunosios. Vargonais grojant Dariui Lapinskiui, atėjo palyda – pabroliai ir pamerę: Kathy Walper ir Juozas Blūdžius, Julie O'Connor ir Rick Miron, Dalia Polikaitė ir dr. Linas Klygis, Nida Pemkutė ir Arūnas Pemkus, Rūta Musonytė ir Antanas Blūdžius. Ir pagaliau jaunoji Gaja Pemkutė su savo tėvu dr. Kaziu Pemkumi, lydimu vyriausios pamerę – savo sesutės dr. Ramintos Pemkutės. Tėvas atsibučiuoja su dukra, ir ją į parankę pasiima jaunasis. Abu žengia į skirtingą vietą prieš altorių.

Šv. Mišias atnašavo, jungtinių apeigų atliko ir labai gražų jungtinių ir jauniesiems pri-taikytą pamokslą pasakė kun. J. Vaišnys, S.J. Skaitymus labai gražiai lietuviškai skaitė jaunosios brolis Arūnas ir sesutė Nida. Per Mišias vargonavo muz. Darius Lapinskas, Gajos muzikos mokytojas, o smuiku jo

Lietuvos himnas išrašytas ant raudonos vėliavos, nors nuotraukoje išėina tik juoda...

Nuotr. A. Algimino

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

KANADOJE

– **Seton Hall universitete** South Orange, N.J., nuo rugsėjo 26 dienos vėl bus transliuojama kultūrinė lietuvių programa anglų kalba. Programa bus duodama pirmadieniais nuo 6 iki 7 val. vak., banga 89.5 FM. Jau 25 metai, kai šiai programai vadovauja dr. Jokūbas Stukas, Seton Hall universiteto profesorius emeritas. Programoje bus lietuviški kūrinių, lietuviškos dainos, Lietuvos istorija, kalba, papročiai ir pastangos iš Sovietų Sąjungos atgauti laisvę.

– **Kaip žinoma, Lietuva yra 1928 m. rugpjūčio 27 d.** įvairių valstybių pasirašyto Kellogg'o – Briand'o pakto signatarė. Šiuo pakto valstybės pasirašė tarptautiniuose santykiuose nenaudoti jėgos. Prieš kelias dienas JAV valstybės sekretorius oficialiu raštu pranešė Lietuvos, kaip minėto pakto signatarės, atstovui, kad prie Kellogg-Briand'o pakto prisidėjo dar viena valstybė: Dominikos respublika. Tokiu būdu prieš 60 metų Lietuvos ir kitų valstybių pasirašytas paktas, smerkiantis jėgos panaudojimą siekiant tautinės politikos tikslų, stiprėja. Kas pasirašo šį paktą, tas smerkia ir Sovietų Sąjungos agresijas.

– **Aštuntosios Tautinių šokių šventės** vaizdajuostė apie tautinių šokių šventę greitai laiku bus padaryta. Ši vaizdajuostė bus 1:45 valandų il-gumo. Kainuos 50 dolerių ir per-siuntimo išlaidos. Bus galima gauti dviejų rūšių: BETA ir VHS. Norintieji įsigyti šią 8-to-sios tautinių šokių šventės vaizdajuostę prašomi siųsti užsa-kymus, pažymint kokios rūšies pageidaujate, šiuo adresu: Šven-tės Video – c/o J. Pleinys, 84 Balsam Ave., S. Hamilton, Ont. L8M 3B3, Canada. Šiuo metu prašome siųsti tik vaizdajuosčių užsakymus. Tada jums bus pranešta, kiek kainuos su per-siuntimu. Gavę šį pranešimą, jūs pasiųsite pinigų ir jums bus pasiųsta vaizdajuostė. Siųskite kuo greičiau užsakymus. Jeigu kam būtų neaiškumų, skam-binkite J. Pleiniui telefonui – 416-549-5372, bus suteiktos visos reikiamos informacijos.

ITALIJOJE

– **Prel. Vytautas Kazlauskas** nuo rugsėjo 1 d. pasitraukia iš Vatikano lietuviškos sekcijos radijo vedėjo ir pranešėjo parei-gų ir įsiekia į pensiją. Jo vietoj paskirtas kun. Vincas Pupinis S.J.

Lietuvai prašo laisvės iš okupanto

Nuotr. Rasos Miliauskaitės

R. Reagano ir Nancy sveikini-mą, o kun. J. Vaišnys įteikė po-piežiaus palaiminimo raštą. Žodžių dar sveikino Gajos teta Emilija Razienė iš Lietuvos. Gauta daug sveikinimo tele-gramų iš Lietuvos ir kitų vietų iš abiejų giminėjų ir draugų. Pir-majam pabroliui Mike Walker ir pirmajam pamergei dr. Ramintai Pemkutei pakelus tostus už jaunuosius, pasibaigė sveiki-nimai. Abu jaunieji savo trumpose kalbose padėjo savo tėvams už jų gražų auklėjimą, pa-rodytą meilę, o taip pat ir antro-sios pusės tėvams, į kurių šeimas jie dabar įsijungia. Pasi-baigus neilgai oficialiajai daliai, prasidėjo vaisės, ir L. Dargio „Vyties“ orkestrui grojant, nuo-taikingi šokiai, dainos...

Artinosi vidurnaktis, artinosi atsisveikinimas. Visos pa-mergės, prisidėjus dar Daivai Barsketytei ir pusėsereei Almai Ostrauskaitei-Triplett, atsi-sveikinimui pasoko sadute. Po to jaunųjų įvedinime į naująjį gyvenimą: priejuostė jaunajai, pypkė jaunajam, vainiko me-timas (pagavo sesuo Nida), skry-belės metimas (pagavo Petro draugas, bet pavardės nežinau ir labai atsiprašau). Visiems vaišių dalyviams, kurių buvo apie 300, sudarius „atsisveiki-nimo vartus“, pro juos praėjo jaunieji, su kiekvienu jautriai atsisveikindami. Jauniesiems išvykus, pradėjo skirstytis vieš-nios bei svečiai. O viešnių ir svečių buvo ir iš labai toli: jau-nosios teta net iš Lietuvos, o jau-nojo močiutė Lidija Vadopalie-nė ir Aldona bei Bronius Mor-kiai, teta ir dėdė, iš Phoenix, Arizonos, ir dėdės Paulius Vado-palas su žmona ir Romualdas Vadopalas iš Californijos.

Jaunieji pavestuvinei kelionei buvo išvykę į St. Martin salą. Grįžę apsigyveno Fort Worth, Texas, kur Petras jau prieš ves-tuves dirbo ir tebedirba Alcon kompanijoje kaip projektų direktorius ir civilinis inžinierius. Gaja pradėjo dirbti Volt kompanijoje kaip vieno skyriaus vedėja.

Naujajai lietuviškai šeimai linkime gražaus ir laimingo gyvenimo!

Dd. Juozas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.